

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
8-hasábos polit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőrcsereg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 18.

Kolomeából kivertük az ellenséget

Budapest, február 17. (Hivatalos.)

Ket napi harc után tegnap délután elfoglaltuk Kolomeát. A várostól délre Kluczow Wk és Myszynnei oroszok tizenötödike óta tartó harcokban szemmel láthatóan nagy erőfeszítéseket fejtettek ki, hogy a várost megtarthassák, nagy számu erősítéseket vetettek harcba. Mindkét oldalon előnyomuló csapataink ellen intézett heves ellentámadásokat több ízben vissza kellett vernünk, mely alkalmakkor ágyuink jó hatása ellenségnek nagy veszteségeket okozott. Déután öt órakor sikerült ellenséget elkeseredett védekezése ellenére általános támadással város előtt elfoglalt utolsó állásától kivenni és menekülő oroszokkal együtt Kolomeát egy iramban elérni. A Pruth hidjának elpusztítását megakadályoztuk, várost menekülő oroszoktól megtisztítottuk és megszállottuk, kétezer oroszot elfogtunk, több gépfegyvert és két ágyút zsákmányoltunk.

Kárpáti szakaszon egész Wyskow tájáig harcok nagy makacssággal tovább folynak.

Negyezernegyven foglyot szállítottunk be.

Orosz-Lengyelországi és Nyugat-Galiciai arcvonalon csak ágyuharc folyik. Hőter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A keletporoszági diadal.

Berlin, február 11. Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Franciák és angolok, nyilván keleten elért nagy sikereink által indítva, tegnap és múlt éjjel különböző helyeken különösen szilós harcokat kezdtek. Angolok, akiknek kísérlete, hogy február tizenegyedikén elvesztett hadállásukat visszafoglalják, megúsult, eközben ismét négy tisztet és százhatvan főnyi légénységet vesztek.

Ellenségnek Reims-től északkeletre ellenünk intézett támadásait visszavertük. Két francia tisztet és százhatvankilenc főnyi légénységet elfogtunk.

Különösen hevesen tört az ellenség champagnei vonalaink ellen. Sok helyen nagy elkeseredéssel közvetlen közelből folyt a harc. Egyes rövid szakaszainkban ellenség betört és ott a harc még tart, egyébként ellenség támadásait mindenütt visszavertük és mintegy háromszáz franciát foglyul ejtettünk.

Argonokban folytatjuk offenzívánkat. Ellenség főhadállásából ismét elfoglaltunk egyes részeket, háromszázötven franciát foglyul ejtettünk és két hegyi ágyut és hét géppuskát zsákmányoltunk.

Bois de Pretreben is (Toulul északra) kisebb sikereink voltak, itt két gépfegyver került kezünkbe.

Elzászi határról nincs ujság.

Keleti hadszíntér:

Memeltől északra csapataink ellenséget, amelyet mindenütt visszavetettek, Taurrogen irányában határon túl vetették.

Az Augusztowtól keletre eső erdős vidéken még sok helyen üldözési harcok folytak.

Lomzától Kolno felé előnyomult orosz hadoszlopot megvertük. Hétszáz foglyul és hét géppuska került birtokunkba, szintegy Praje-wónál egy ellenséges osztagot Ossowicere visszavetettünk.

A Plock-Racionz között elfoglalt arcvonalon (Lengyelországnak Visztulától északra eső részében) úgy látszik makacsabb harcok kezdődnek.

Lengyelországnak Visztulától délre eső részéből nincs ujság. (Legfőbb hadvezetőség.) (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Arad éléskamarája.

Arad, február 17.

Arad éléskamarájáról kell gondoskodni. Más időben ez az egyeseknek gondja volt; — sőt az egyesek se igen bibelődtek vele. Csak a falun volt szokásban, hogy a félretett élelmiszer az *ujig*, a termésig eltartson. A város embereinél az előre gondoskodás logfölbjebb egy hónapra, néha csak egy hétre szólt. Nem is volt oka a készletek fölhalmozásának, hiszen a kiürült spájzot félóra alatt mindennel meg lehetett tölteni, fölujítani.

A háboru azonban kiütött bennünket a kényelemből. Nemesak az egyes ember, hanem a város, sőt az ország is gondoskodni kénytelen, hogy gabonakészlete, a kenyérhez és egyéb táplálékhoz valója kitarson addig, a míg a föld új áldását kiadja. Szerencsére ebben hiány nincsen; csak arra kell igyekezni, hogy a készletet a kivitel ne csökkentse, hogy az üzérkedés a készleteket vissza ne tarthassa, és hogy a készletek aránytalanul el ne osztassanak; ne legyen egy helyen fölösleg, a másik helyen pedig bajt okozó hiány.

A városnak természetes kötelessége, hogy mindenek előtt magáról, a maga lakosságának igényeiről és szükségleteiről gondoskodjék. Kivételek nem akarunk lenni az országban, de ha mindenütt eleget tesznek az előrelátás tanácsának s ha mindenütt idejében teszik meg az intézkedéseket, akkor sehol se lesz baj. Indokolt tehát, hogy a város a polgármester útján segítséget és módot nyújtson a város kellő ellátásához. Ennek a for-

máját helyesen jelölték meg a szakértkezetben, amelyet ma délután az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában tartottak. A kormány, amely a rekvirálásokat, a gabonakészletek állami összeírását és beszerzését megkezdte, gondoskodjék arról, hogy az Aradon rekvirált és rekvirálandó mennyiség mindenek előtt az itteni szükséglet kielégítésére szolgáljon, amennyiben pedig ez elegendő nem lenne, a hiányzó mennyiséget a kormány az országosan rekvirált anyagból bőcsással rendelkezésre.

Ha már benne vagyunk az ezelőtt elképzeltetetlen magas árakban, amelyeket már úgy kell számolni, mint a háboru el nem hárítható következményeit és kísérő jelenségeit, annak nem szabad kitenni az embereket, hogy készletek híján a kizsákmányolásnak egészen a prédáivá legyen. Ennek legbiztosabb ellenszere, ha az a mennyiség, amely nekünk kell, itt marad és a mi számunkra biztosítva van. Ilyesformán a város erre a mennyiségre nézve kiviteli zár alá kerül. Nem hisszük, hogy a kereskedelemnek nagy sérelme lenne ez, de ha az is lenne, másodrendű szempont ez a közéletmezés biztosítása mellett. Nem akarunk arról szólni, hogy a kereskedelem a legutóbbi hónapok forgalma és árai által bőségesen kárpótolva van azért a szünetért, amely esetleg be fog állni; mindenesetre lesz még idő az üzleti életre, a zavartalan forgalomra, sőt a spekulációra is. Most mindenkit az a becsületes szolidaritás kell, hogy kormányozzon;

az egyeseknek, vagy a tömegeknek nyomorusága értéktelenné teszi a hasznot, a mit egyesek az előbbiek rovására szereztek. Ha pedig gondok nélkül tudunk a háboru gazdasági gondjaival, főképp a kenyér-gonddal megküzdeni: akkor minden vállalkozásnak, üzletnek, iparnak és gazdálkodásnak fényes jövője biztosabb alapra lesz fölépítve.

Jól esik látni, hogy ez a törekvés, a mindenkiről való gondoskodás komoly formában érvényesül és egyesíti az erre illetékes tényezőket. Kétségtelen, hogy a kormány ezt a törekvést méltányolva, meg fogja adni a hozzávaló segítséget.

Arad gabonaszükséglete ötszáz waggon.

(Értekezlet a kamarában. — Felirat a kormányhoz.)

Az Aradi Közlöny-tudósítójától.

Arad, február 17.

Arad város lakosságának a háboru tartama alatt leendő élelmezésével foglalkozott az az értekezlet, amelyet ma délután hívott össze az aradi kereskedelmi és iparkamara. Az értekezleten kifejlődött igen magas színvonalu vita után olyan határozatot hoztak, amelynek megvalósítása esetén Arad közlelmezése biztosítható volna.

A gyűlésen Ottenberg Tivadar udvari tanácsos elnökölt.

— Igen nagyfontosságú kérdés megvitatása céljából hívtuk össze a valóban szép számmal megjelent tisztelt tagokat — mondotta Ottenberg udv. tan. elnöki megnyitójában. — Ez az ügy ugyszólván az egész világot foglalkoztatja most. A kamara a normális viszonyok viszonyok folytán természetesen legelsősorban a kereskedelmi és ipari érdekeket védelmezi, azonban ebben a fontos kérdésben a kereskedelem és ipar védelme mellett főképpen a fogyasztó közönségnek, Arad város egész lakosságának érdekeit kell képviselnünk. Mert ha az Arad lakossága számára szükséges élelmicikket sürgősen nem biztosítjuk, ennek kizárhatatlanul kellemetlen következményei lennének. Varjassy Lajos polgármester mintegy két héttel ezelőtt a kamarához fordult a belügyminisztérium érdeklődése alapján és azt kérdezte a kamarától: milyen és mennyi élelmicikre van szüksége Arad lakosságának és mennyi fölött rendelkezik jelenleg a polgárság, illetve az ipar és kereskedelem? A hatósági megállapítás szerint: Aradon jelenleg 300 vagon buza, 200 vagon árpa és 900 vagon tengeri készlet van. Már most kifejezem azon szándékamat, hogy ez a készlet nem sokáig fog Aradon maradni, mert ugyszólván naponként mennek útutalások az aradi pénzügyintézetekhez a külföldre szállítandó gabonaművek árának kifizetése céljából. Ebből látható, hogy igen jelentékeny mennyiség kerül el Aradról és készletünk elfogy akkorra, amikor a lakosságnak komoly szüksége volna rá.

Akadályozzák meg Aragról a gabona kivitelt.

Az elnök tartalmas megnyitójának végén megemlékezett Goldschmidt Sándornak a mai lapokban ismertett beadványáról, amelyet egész terjedelmében Mátyás Jenő segédtitkár olvasott fel.

Goldschmidt Sándor szóval is megindokolta beadványát.

— Azt ajánlom — mondta — hogy sürgősen forduljunk a Kormányhoz és kérjük meg: az Aradon elrendelendő rekvirálás alkalmával lefoglalandó gabonaművek legelsősorban Arad lakosságának kielégítésére fordíttassanak. Ha azonfelül marad még gabona, csak azt legyen szabad a városból kivinni. Ajánlom: menesszünk küldöttséget a kormányhoz és kérjük meg arra is, hogy a lefoglalandó gabonát az aradi malmoknak, a tengerit pedig az emberi szükségletek kielégítése után a sertéshizlalással foglalkozó ipari vállalatoknak juttassa, mert a sertéshizlalás elsőrendű fontosságát a mai viszonyok mellett senki se vitathatja el.

Varjassy Lajos dr. kamarai titkár tájékoztatás szempontjából közli, hogy Aradváros polgármestere holnap a fővárosba utazik és a belügyminiszternél kihallgatáson jelenik meg Arad közlelmezése ügyében. A kamara emez akcióját talán a városéval együttesen folytatható le.

Steiner Ferenc véleménye szerint a malmok tulsok exportja okozza a város élelmezése körül észlelhető zavarokat. (Ellentmondások.)

Ifj. Tenner Lajos azt válaszolja, hogy Aradon akkor se marad meg a tengeri, ha a malmok nem szállítanak.

Ötszáz waggon gabona biztosítása.

Neuman Károly báró nagy figyelem közepette élesen világította meg a kérdést.

— A kérdést én — mondta — két részben tárgyalnám: az első kérdés Arad lakosságának élelemmel való ellátása, a másik pedig a sertéshizlalás ügye. Az első kérdésre vonatkozóan konstatalom, hogy a hatóságnak az a megállapítása, hogy Aradon 300 vagon buza, 200 vagon árpa és 900 vagon tengeri volna, téves. De ha a számok meg is felelnének a tényleges állapotnak, akkor se jelentenék azt, hogy ez a mennyiség Arad lakosságáé, mert a készletek 80 százalékát a katonaság számára kell fentartani. A liszt például csaknem kizárólag a katonaság számára készül, a kukoricáról pedig hivatalosan megállapították, hogy romlott és nem táplálásra, hanem ipari célra kell felhasználni. Erre tehát nem számíthatunk. Aradnak gabona készlete már nincs, a mi kevés volt, azt már elvonták a forgalomból az Országos Gazdasági Bizottság számára. Véleményem szerint helyes volna, ha megkérnők a polgármestert, járjon el a belügyminisztériumban, hogy Aradnak legalább 300 vagon buzát és 200 vagon árpat biztosítsanak és ezt az aradi malmok útján kizárólag az aradi fogyasztó közönség kapja meg. Ha ez nem történik meg, akkor Aradnak nem lesz lisztje a szükség napjaiban.

— A mi a tengeri kérdését illeti — folytatta — a ma megjelent hirdetések szerint az Országos Gazdasági Bizottságnak jogában van azt 27 koronáért megvenni, holott a maximális ára 20 korona 50 fillér. A javaslattevőnek a sertés hizlalásra vonatkozó megjegyzéseiről ez a véleményem: a sertéshizlalás lényegében összeütközik most a fogyasztóközönség érdekeivel. Németországban például a sertés állomány egyharmadát levágják, mert hiszen a tengeri emberi táplálásra kell most; egy ember hetenkint 2 kilogramm kenyeret eszik meg Németországban, hetenkint, egy disznó pedig naponként 5—6 kilogramm tengerit elfogyaszt. Látható tehát, hogy a közlelmezés szempontjából fontosabb, ha a tengeri az embernek és nem a sertésnek jut. Ha a kamara a sertéskereskedelem érdekében állást foglal, véleményem szerint nem cselekszik helyesen. A helyzet ugyanis az, hogy az itt föl hizlalt ser-

téseket elviszik Aradról, tehát a tengerinek sertések formájában való exportja történik így voltaképpen. Ha a sertéshizlalók direkt Arad részére dolgoznak, akkor helyes az érdeküket védenünk.

Ottenberg elnök kijelenti, hogy a kamara nem foglalt állást a Neuman báró által említett ügyben.

A háztartásokban felhalmozott készletek.

Szerényi Géza, aki a földmivelésügyi minisztérium megbízásából az Aradmegyében folyó gabonarekquirálást vezeti, beszámolt az eleki járásban folyó rekquirálásról.

— Mondhatom, hogy szomorú tapasztalatokat szereztünk; összesen 60 mm. gabonát foglaltunk le ebben a gazdag járásban s ebből csak 47 mm. a buza. A világosi és aradi járásban rövidesen megkezdődik a rekquirálás. A gabona átvétele már megkezdődött, de hogy bőven szállítják el Budapestről, azt nem tudom. Tengeriből nagy fölösleg van, mert a termés jó volt. Ha Aradot gabonaművekkel el akarják látni, olyan nagy apparátusra van szükségünk, mint amilyen Németországban működik. Meg kell állapítani, hogy tulajdonképpen mennyi a készlet Aradon? Sok háztartásban ugyanis rengeteg készlet van felhalmozva. Ezeket is le kell foglalni. A lefoglalt összes készletet aztán a malmok útján Arad lakosságának rendelkezésére kell bocsátani.

Heti két és fél kiló kenyér.

Adler Andor véleménye szerint az illetékes tényezők hibája következtében a gabonakészletek eltűntek. A kamarában már hónapokkal ezelőtt proposíciót tettünk, amelyet a kormány nem fogadott el, pedig a mi tervünk célhoz vezetett volna. Legutóbb is tartottunk értekezletet a kamarában a polgármestertől hivatalt megkeresése alapján a gabonarekquirálásával kapcsolatban. Akkor mi számításokat eszközöltünk és megállapítottuk, hogy Arad polgárságának az ideig aratásig 500 vagon gabonára van szüksége. Az értekezletről memorandumot küldöttünk a polgármestertől hivataltalhoz és abban kifejtettük, hogy fejenként és hetenként két és fél kilogramm kenyeret számíthatunk Arad minden polgárára. Véleményünk szerint az Aradon lefoglalandó gabonát, illetve lisztet helyi bizottságnak kellene átvenni, a mely minden anyagi haszon nélkül végezné a lakosság élelemmel való ellátását csaknem teljesen a németországi minta szerint. Én privátim érdeklődtem az Országos Gazdasági Bizottságnál, hogy ez lehetséges volna-e? Azt a választ kaptam, hogy a bizottság csak rekquirál, de kiosztást nem végez. Ezt én felháborítónak tartom, mert hiszen mi így valószínűs éhínségnek nézünk elébe. Indítványozom: kérjük meg az Országos Gazdasági Bizottságot, hogy az Aradon rekquirálendő gabonaműveket az aradi malmok útján kizárólag az aradi közönségnek juttassák.

— Ami a tengeri vételével történik, az egyenesen perfidia. A maximális 20 K. 50 f. árral szemben megengedi a kormány, hogy az Országos Gazdasági Bizottság 27—30 koronáért vehessen tengerit. Tudomásom szerint ennek az a titka, hogy a kormány kötelezettséget vállalt, hogy nagymennyiségű kukoricát ad Ausztriának s ezt a kötelezettséget így akarja teljesíteni. Azt kívánjuk, hogy mindenkinek joga legyen egyforma áron beszerezni a tengerit és ne legyenek kivételek. Ha ezt meg nem teszik, nem lesz az országnak kukoricája. Hiszen már Románia most 38 koronáért kínál nekünk tengerit. Azt indítványozom: írjunk föl illetékes helyre, hogy a k...

nek a maximális árát töröljék el, de ha megmarad, akkor az mindenkire egyformán kötelező legyen.

Műlek Lajos dr. szerint Aradnak elsősorban a saját ellátásáról kell gondoskodni; ha a gyomor üres, kezdődnek az erőszakosságok. A kormány a különböző befolyások miatt későn léptetett életbe biztonsági rendszabályokat az élelmezés terén, s ezek az intézkedések már semmit se érnek. A visszaélések sorozatába tartozik az is, hogy Budapestet elárassztották az élelmiszer drágítók, akiket aztán kitiltottak a városból. Aradon is van több idegen egyén, akik a sertés árát erőszakosan feleltetik. Ezeket szintén ki kellene toloncoltatni innen. Indítványozza: kérjék meg Varjassy polgármestert, hogy a miniszteriumban járjon el a város rendes élelmezése érdekében. Erélyesen kell fellépniük a követelődnek, hogy amíg az ország lakosságának élelmiszerszükséglete nincs biztosítva, addig Ausztria egyetlen mázsát se kapjon tőlünk.

Neuman Károly báró helyesli Adler Andor felszólalásának első részét, de abban nem osztja a véleményét, hogy a kukorica maximális árára ne volna szükség. Ha nem lesz maximális ár, akkor a tengeri ára eléri a búzáét.

— Az a legnagyobb baj — mondta — hogy az országos gazdasági bizottságnál holt kézbe kerül a gabona, mert a lefoglalt készletek onnantól nem kerülnek ki újból a fogyasztó közönség körébe.

Meistrovics János reflektált Neuman bárónak a sertések vágására vonatkozó észrevételeire, majd Goldschmidt Sándor ama nézetének adott kifejezést, hogy Aradmegye ellátásáról is gondoskodni kellene.

Azán elfogadták Varjassy Lajos dr. tükárnak következő határozati javaslatát: Az értekezlet keresse meg Arad polgármesterét, hogy a miniszteriumban tegyen lépéseket az iránt: Arad lakosságának élelmezése gabonarekvirálás útján biztosíttassék, hogy úgy az emberi táplálásra, mint az állati hizlalásra szolgáló gabonaneműekből az az évi aratásig kellő mennyiség legyen Aradon. A tengeri maximális ára mindenkire egyenlővé tétessék. A kamara lépjen érintkezésbe Aradmegye vezetőségével a vármegye élelmezési kérdésének célszerű megoldása céljából.

Tizenkét fillérre emelik a levélportót. Bécsből jelentik: A Neue Freue Presse beavatott forrásból arról értesül, hogy az osztrák kormány új adópolitikai intézkedésekre készül a bélyeg és illeték terén. Már évekkal ezelőtt törvényjavaslatot terjesztett az akkori kormány az osztrák parlament elé az örökösödési és ajándékozási illeték tárgyában, továbbá az itélkezési illeték és a biztosítási szerződések illetékének felemeléséről s most az a terv merült fel, hogy ezeket a törvényjavaslatokat a régi alapon rendeleti úton léptetik életbe. Szó van továbbá a postaportó emeléséről, még pedig olyképpen, hogy a közönséges levelek bélyegdíjait 10 fillérről 12 fillérré emelik, azonban a levelezőlapok drágítása nincs tervbe véve. Végül tervezi a kormány a gyufaadó behozatalát s ezenkívül a pénzügyi igazgatás tárgyalásokat kezdett a bankokkal az 1914. évi nyereségosztalék megadóztatása tárgyában.

Bujdosó horvát képviselő. Eszékről jelentik: A Die Draunak írják Zágrábból, hogy az eltűnt Hinko Minkovics dr. képviselő életjeleit adott magáról. Már a háború kitörésekor külföldre ment, de mandátumáról nem mondott le s egy zágrábi bank útján lakásának bérét is rendszeresen fizette. Most Rómából levelet írt egy képviselőtársának, akivel tudatta, hogy visszatér Bázselbe, mert nem bizonyos többé abban, hogy Osztrákországban megőrizheti-e továbbra is

Sarlot Domokos

Arad nyugalmazott főkapitányának halála. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

A halál, amelynek néhány hét óta bő aratása van Arad társadalmának és közéletének vezető és szereplő férfiai sorában, ma este ismét gazdagította azt a névsort, amelyet a krónika ezzel a címmel állíthat majdan egybe: az 1915. év nagy aradi halottjai. Arad város nyugalmazott főkapitánya: Sarlot Domokos kiltözött el ma hosszú betegeskedés után az élők sorából. A szereplők sorából már régebben visszavonult.

Két év előtt — negyven évi szolgálat után — megvált a főkapitányi állástól, lassan-lassan föl hagyott egyéb elfoglaltságai intézésével is és utoljára — nincs még két hete sem — az Aradi Első Takarékpénztár töltötte be azt az elnöki széket, amelyről Sarlot Domokos betegeskedése miatt lemondott. Halála mégis fájón, kesujtón érint: azok egyike kiltözött el a kedves, őszfejű Dóssi bácsival, akik segítettek megalapozni a mai nagy és virágzó Aradot.

Sarlot Domokos egész életében tipusa volt az aradi polgárnak. Arad fia volt testestől-lelkestől és örökölte nagyapjának, Arad város egykori kiváló polgármesterének szervező és alkotó képességeit. Tulajdonképpen ügyvédnek készült és tanulmányai befejezése után azzal az elhatározással jött haza Aradra, hogy megnyitja ügyvédi irodáját. Andrányi Károly biztatására azonban a közigazgatás szolgálatába lépett és városi aljegyző lett. Később községi bíróvá választották, amely állásából az adóügyek élére került. Urbányi János főkapitány nyugalomba vonulása után főkapitánnyá nevezték ki Sarlot Domokost. Évtizedeken át intézte ebből az állásból Arad közbiztonsági ügyeit nagy eréllyel és megalapozta az aradi rendőrség országos hírnevét. 1913. februárjában adta be nyugdíjaztatási kérelmét és negyven esztendei kitünő, eredményes szolgálat után nyugalmába.

Sarlot Domokos halála nem érte váratlanul családját és puritár jellemének, nagy szervező képességének, szívóóságának nagy sokaságu tisztáit. Évtizede már annak, hogy az egykor vas akaratú és vas erősségű férfi szervezetét a kór megtámadta. 1906-ban anyyira megrongálódott egészsége, hogy hosszabb szabadságot kellett kérnie a törvényhatóságától, mert idegeinek teljes pihentetését ajánlották az orvosok. Hónapokon át teljesen visszavonult minden munkától és fürdőhelyeken keresett gyógyulást. Hosszu ideig reumatikus fájdalmak gyötörték és ez az utóbbi két-három esztendőben véredény elmeszesedés és cukorhaj is hozzá járult az egykor hercules-erejű test elsorvasztásához. Karlsbad és Judendorf nyújtottak enyhülést az időközönként nagy fájdalmakat okozott betegség ellen. Az utolsó évben két fiának halála miatt bánkodott sokat a családját rajongásig szerető főkapitány. Különösen a harotésan elesett fiának, Sarlot Istvánnak tragikus elmulása sujtották mélyen és a halálhír megérkezése óta többé nem is hagyta el a szobát. Agynak dült és teljes erővel elhatalmasodott cukorhaj okozta nagy fájdalomtól ma este 10 órakor megváltotta őt a halál.

Halálát özvegyén kívül négy gyermeke, valamint Reinhart Kálmán a fa- és fémipari iskola igazgatója, Domokos Gyula az Arad-

megyei Takarékpénztár ellenőre és Dömötör Bertalan mérnök vejei, valamint kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órakor.
(Táviróda, cenzurázva.)

Berlin. Amerika nagykövetének a tenger-alattjárók blokádja ügyében átadott jegyzékére a német kormány megadta válaszáat, amely ezeket tartalmazza:

— A német kormány egyetért Amerika kormányával abban, hogy mindkét félre kívánatos lenne a félreértések elkerülése és reméli, hogy ez a szándék a német kormánytól teljes megértésre talál, mert a bejelentett német eljárás nem irányult a semlegesek ellen, hanem Németország létérdeke követelte azt. Németország a semleges államok hallgatolagos türése mellett a tengeren üli behozataltól ugyszólván teljesen el van zárva. Anglia ezzel szemben ugyancsak a semleges államok hozzájárulásával hadi dugarut is kap. Németország szövetségéi és az amerikai szállítók között több száz millió fegyverekereskedés áll fenn. A német kormány félévi türelmes várakozás után kénytelen az Anglia részéről folytatott rabló tengeri hadjárat ellen erőves intézkedéssel fellépni. Ha Anglia az éhséget hívja segítő társul, hogy egy hetvenmillió kulturműveltségű és a választás elé állit, hogy vagy elpusztul nyomorultul, vagy az ellenségnek meghódol, akkor Németország felveszi a keztyűt és hasonló fegyvereket használ.

Elhatároztuk — mondja a jegyzék — hogy a szövetségesek anyagszállítását minden eszközzel megakadályozzuk. Feltételünk, hogy a semlegesek nem gördítenek akadályt az elé. A kijelölt zóna tengeri haditer lesz. A német kormány a legerősebb kényszerhelyzetnek engedve, nemzeti létfontartása érdekében nyul ehhez az óvintézkedéshez. Ha az amerikai kormány módot talál arra, hogy a londoni deklarációt az ellentél is tiszteletben tartsa: lehet tőve tőve Németországnak élelmiszerek behozataltát, ez által kormányunk azon kellemes helyzetbe kerül, hogy a hadviselést humánusabb módon folytathassa és az így támadt új helyzetből szivesen levonná a következtetéseket.

Bukarest. A Bukovinában küzdő osztrák-magyar csapatok egyre hevesebb harcokban támadnak. Az oroszok Csernovic körül visszavonják csapatukat. Az osztrák-magyar csapatok már átlépték a Pruth folyót is.

Nis. (Hivatalos.) Az albánok támadással az egész délnyugati határunkra kiterjedt. Az albánok tegnapielőtt Ochridánál mutakodtak, ahol kisebbségben levő csapatunk az ellenség elől kénytelenek voltak visszavonulni és így az Ochrida-tótól nyugatra levő magaslat is az albánok kezébe jutott. A harcban harminc emberünk elesett.

Peking. A japán külügyminiszter kijelentette, hogy Japánnak ragaszkodni kell ahhoz, hogy valamennyi követelését teljesítsék. A kínai külügyminiszter ezzel szemben kijelentette, hogy Kína eddigi elutasító magatartása mellett megmarad. A japán-kínai viszony ezzel teljesen és kiélezetten feszültté vált.

Bagdad. Egy török lovasscsapat megszerelt két ezer annyi angol lovasságot. Koránál a török csapatok megközelítették az angol ágyunaszádok állomáshelyét. Az angol őrcsapat itt visszavonult.

Konstantinápoly. A Kaukázusban a harcok nagy területen ismét megkezdődtek. A törökök offenzívát kezdtek, miután újabb megerősítések a harc vonalába érkeztek.

Konstantinápoly. Ma délután a török rendőrizgató látogatást tett a görög diplomáciai ügyvivőnél és sajnálkozását fejezte ki az incidens felett. Ezzel a görög-török incidens végérvényesen elintéztetett.

Páris. Poincaré elnök Millerand hadügyminiszterrel meglátogatta a harc vonalát, amelynek mentén eljutott a Vogézekben és az Elzászban harcoló csapatokhoz is. Az elnök megtekintette Belfort erősségeit is.

Repülőgépek támadása Szerbia ellen.

(Szemendria vára felrobbant. — Albánok Dél-Szerbiában.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 17.

Turnszeverin. Tizenöt osztrák-magyar repülőgép szállott fel Pancsovánál, hogy telderítő utra induljanak Szerbiába. A repülőgépek bombákat is vittek magukkal.

Szemendriában felrobbant a lőpor-torony.

Köln. A „Köln. Ztg.“ jelenti Rómából: Olasz lapoknak táviratozzák Bukarestől: A Duna menti Szemendria szerb vár, amelyet osztrák-magyar tüzérség lőtt, a lőporos torony explóziója következtében levegőbe repült.

Belgrádban éhínség van.

Szófia. A szerb „Mali Journal“ írja: Przemysl-nek, amely hónapok óta körül van zárva, van lisztje és kenyere, a szabad Belgrádnak pedig nincs. A kormány szolgálatában álló lapok nap-nap után írják: „Bevásárlásokat eszközöltek. Ma kenyérszállítmány érkezik. Tegnap liszt érkezett.“ Ez azonban mind perhintés. Kérdezzük, miért van ez így? Mondják meg, kitől függnék ezek a dolgok, kik a bűnösök. Tovább nem türjük ezt.

London. A Morning Postnak írják a Buxton testvérek:

— A szerbiai állapotok nyomoruságosak és vigasztalanok. Nisben, ahol rendes körülmények között huszonegyszer lakos van, most összezsúfolódott százezer. Az utcák tele vannak menekültekkel és sebesültekkel. Nincsenek kórházak, sem kótszerek, bőséges segílyt kérnek.

Albán csapatok szerb földön.

Nis, február 17. A szerb sajtóiroda jelenti: Az albánok tegnap nagy csoportban lépték át a határt a prizrendi kormányzóságban. Az ellenség számbeli fölénye miatt csapatainknak és hatóságainknak az albánok elől vissza kellett vonulniuk. Az albánok Zapod, Topoljana, Glavocsnica irányában nyomulnak előre. Az ellenségnek sikerült a távirat- és telefonvezetékét több helyen elpusztítani.

Nis, február 17. A szerb sajtóiroda jelenti: Az albánok támadása egyre jobban terjed. Eddig a következő helységek jutottak albán kézre: Zapod, Topoljana, Glavocsnica, Vrbnica, Djuri és Vraniste. A táviratvezeték Prizrend és Djuri között, valamint Prizrend és Vraniste között megszakadt. Az albánok Djuritól keletre Kuru Dervent felé nyomulnak előre. Visszatérésünk alkalmával a mi részünkről száz ember lett harcoképtelen, köztük két tiszt. Még nem érkezett hír a djurii garnizonról, mely nem tudott idejkorán visszavonulni.

Oroszország a romániai kivétel ellen.

Szófia, február 17. A Cambana jelentése szerint Poklevszki bukaresti orosz követ lépést tett a román kormányánál, hogy a kormány a Németországba és a monarchiába irányuló élelmiszerkivételre adott engedelmet vonja vissza. Az orosz kormány hajókat fog állítani a Dunára, hogy vizsgálják felül a Romániából a Dunán felhaladó hajókat. A Cambana jelenti, hogy ez a lépés a román

földmivelő körökben nagy visszatetszés szült, mert igen nagy kárt okoz nekik. Felhívják a kormányt, hogy az orosz kormányánál azonnal tegyen lépéseket a rendelet visszavonása érdekében.

A bolgár-szerb ellentét.

Szófia. Pasics szerb miniszterelnök felajánlotta Bulgáriának Oroszország döntőbíró-ságát a macedon kérdésben. Az ajánlatra válaszul Bulgária kijelentette, hogy a macedoniai rémuralom híreit hitelesnek tudja és nem bizza idegen döntésre jogos érdekeit.

Az olaszok Albániában.

Milano, február 17. Valonából jelentik a Corriere della Seranak: Ma elteloncolták innen Damianos orthodox papot, ki az olaszok ellen izgatott. A bujtogató papot Brindisibe szállították. Hasonló intézkedés vár még több személyiségre. Nagyszámu csendőrség érkezett ide, a kik Kanina és Arta helyiségekben fognak szolgálatot teljesíteni. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta őket.

TÖRVÉNYKEZÉS

Félévi fogház rossz katonakenyerek miatt.

(Elítelt duggazdag szállító. — Az igazságügy-miniszter izenete)

Az Aradi Közönség tudósítójától.

Bécs, február 17.

Weisz Lázár siklési lakos katonai szállítót, a pécsi törvényszék fegyveres erő elleni vétségben mondvá ki bűnösnek, egy évi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Weisz Lázár ellen az volt a vád, hogy a múlt év augusztus havában, tehát már a háboru idején, a pécsi honvédeknek, teljesen élvezhetlen és az egészségre ártalmas kenyeret szállított. Weisz Lázár a törvényszéki tárgyaláson csak azzal védekezett, hogy a kérdéses időben nem volt szerződéses szállító, mert szerződését a háboru kitörése után nem újították meg, inkább csak szivességből szállított. Amikor mégis marasztaló ítéletet hoztak, Weisz felebbezést jelentett be. A törvényszéki tárgyaláson felolvasták Balogh Jenő igazságügyminiszter leiratát is, amely szigorú eljárást rendelt az ügyben. Az ügyet a gyorsított eljárás alapján folytatták le s így az ma már, a vádlott felebbezése folytán, a pécsi ítélőtábla elé került. A felebbezéssel a Farga Nagy István ítélőtáblai tanácselnök elnökiésével ítélkező tanács foglalkozott. A vádat Felber Artur főügyész képviselte. Az elsőbíróság előtt lefolytatott tárgyalás anyagának ismertetése és a vádbeszéd elhangzása után Pollák Illés dr. udvari tanácsos az ismert fővárosi jogász és kriminalista tartott védőbeszédet. A védőbeszéd vége felé egy kis incidens is történt. Pollák dr. azzal a semmisségi panasszal foglalkozott, amit Weisz Lázár első védője Greiner József dr. pécsi ügyvéd a törvényszéki tárgyaláson az igazságügyminiszter leiratának felolvasása miatt bejelentett.

— Pécsent — ugymond — az a hit nyert tápot, mintha az igazságügyminiszter beavatkozni akart volna ebbe az ügybe, hogy szigorubb elbírálás alá essék a vádlott cselekménye. Beszéltem excellenciájával, aki felhatalmazott, hogy itt, a nyílt ülésben tolmácsoljam az ő üzenetét, melyet reputációm érdekében kérek jegyzőkönyvbe foglalni...

— A védő ur nincs jogosítva, hogy ezen helyen az igazságügyminiszter urat képviselje s üzenetét, mely különben sem köt bennünket, átadja — szakította félbe a védőt a tárgyalást vezető táblai tanácselnök. — Mi bírói eskünkhöz hiven és lelkiismeretünk szavára hallgatva hozunk ítéletet, mint minden magyar bíró.

— Kérem, erről meg vagyok győződve... — mondotta a védő, aki ezután hamarosan befejezte fejtegetéseit.

Az elnök ezután déli fél 1 órakor félbeszakította a tárgyalást s az ítélet-hirdetést délután 6 órára tűzte ki. Délután pont 6 órakor hirdették ki az ítéletet, amely szerint a kir. ítélőtábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Weisz Lázár büntetését hat hónapi fogházban és ezer korona pénzbüntetésben találta kiszabandónak. Az ítéletet a gyorsított eljárás folytán megtelebhezhetlen, tehát jogerős. Az elítélt Weisz Lázár duggazdag ember és évek óta foglalkozik katonai szállításokkal.

§ Halálra ítélték Mánás Elza gyilkosait. Budapestről jelentik: A Kuria első számú büntető tanácsa ma délben hozta meg az ítéletet Kóbori Róza és Nick Gusztáv bűnygyében. A tanács, a melynek elnöke Vavrik Béla kuriai másodelnök, tagjai pedig Vajkó Pál előadó, Deák Albert, Szegheő Ignác és Haupt Albert kuriai bírák voltak, tizenkét órákor hirdette ki az ítéletet, a melynek rendelkező része így hangzik:

Nick Gusztáv vádlottnak és védőjének, valamint Kóbori Róza vádlottnak és védőjének semmisségi panaszai elutasítatnak, ellenben a királyi ügyészség semmisségi panaszja alaposnak találtatván, az esküdtbíró-sági ítélet Nick Gusztáv vádlottat illetőleg a bűnvádi perrendtartás 335. §. 1. b. pontjában foglalt semmisségi okok alapján megsemmisítették és ennek a vádlottnak cselekménye a Btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntettének és az ezzel anyagi halmazatban álló és a Btkv. 344. §-ába ütköző rablás büntettének minősítették, ez alapon ez a vádlott, mint Kóbori Róza vádlottnak a rablás büntetésében a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársa, a Btkv. 278., 289. és 344 §§-ai alapján össz büntetésül halálbüntetésre ítélték. Az ítélet egyéb része hatályban marad.

A kuriai ítélet indokolása szerint az esküdtzéki tárgyaláson történt rendelkezések nem sértik sem a törvényt, sem nem jártak a vádlottak sérelmével.

Megrótta a királyi Kuria a törvényszék elnökének rezüméjét, mert az eljárás rendjébe való teljesen önkényes bekapcsolással, illetéktelen kritika tárgyává tette a Kuria határozatát és ezzel olyan szerepre vállalkozott, amely a törvény szerint őt meg nem illeti és hivatalos hatalmával össze nem egyeztethető. Kóbori Rózi semmisségi panaszát a Kuria elutasította azért, mert az egyedül elfogadható enyhítő körülmény, hogy a vádlott büntetlen előéletű, a nagyszámu súlyosbító körülmény mellett nem indíthatja a bíróságot arra, hogy a társadalomra nézve ilyen veszélyes egyénnel szemben szabadságvesztési büntetést alkalmazzon. Az esküdtbíró-ság Nick Gusztávra vonatkozólag megállapította, hogy csak akkor határozta el magát a gyilkosságra, amikor már bent volt Turcsán Emilia szobájában. Ezzel szemben megállapítható, hogy Nick Gusztávnak január 8-tól másnap estig volt alkalma fontolóra venni tettét és annak következményeit. A Kuria az ítélet kihirdetése után nyomban kegyelmi tanácsosá alakult át. Ennek határozata nem nyilvános.

Anglia blokádjának előestéjén.

(Minden eszközzel az angol tengerészek ellen! — A szigetország előkészületei.)

Távirati tudósítás.

Berlin, február 17.

A Vossische Zeitung értesülése szerint Bethman-Hollweg birodalmi kancellár tekintettel arra, hogy holnap, február 18-án megkezdődik Anglia blokádjá, a német követek útján ismételtén azzal a figyelmeztetéssel fordult a semleges államokhoz, hogy hajóik kerüljék el a harcterületté nyilvánított tengerészeket, amelyeken a német tengerészet minden rendelkezésre álló eszközzel fölveszi harcot az angol kikötők, hadihajók és kereskedelmi hajók ellen.

Anglia elhalgattja hajóvesztéseit.

Hamburg. Az angol admirális ki jelentette, hogy február 18-ától kezdve nem teszi többé közzé kereskedelmi hajók elsüllyedését. Az angol kikötőből induló kereskedelmi hajókat torpedónaszádok és kisebb cirkálók a nyílt tengerre messze kísérik.

Negyven tengeralattjáró blokádjá.

Amsterdam. A londoni lapok izgatottan foglalkoznak a holnapra bejelentett német blokáddal. Azt írják, hogy Németország negyven újonnan épített tengeralattjárót szerelt fel és küld ki Anglia blokádjára. Megírják azt is, hogy az admirális három nagy cégnél ezer meg ezer mentőövet vásárolt össze. Ezeket a kereskedelmi hajókon szétosztják. A Lloyds a hajó biztosítási díjakat február 18-ával eddigi díjak többszörösére föl emelte.

Három angol gőzös elsüllyedt.

Rotterdam, február 17. A félelmetes február 18. még nem érkezett el és máris több angol hajó elsüllyesztéséről érkezett ide jelentés. A Dulwich angol gőzös, amely Hull és Rouen között közlekedik, február 15-ikén este az Antifer fok közelében, attól körülbelül húsz mérföldnyi távolságra a levegőbe repült. A legénység csónakokon elmenekült. A Waveler angol gőzös február 13-ikán az Északi-tengeren aknára futott és elsüllyedt. A 12 főnyi legénység a tengerbe fulladt. Az Abeokuta angol gőzös, amely az Elder-vonalhoz tartozik, Ouessant közelében elsüllyedt. A legénységet megmentették.

A gyáva zászló cseréje.

Stockholm, február 17. A Stockholm Dagblad jelenti Londonból: A „Daily Express” heves szavakban támadja meg az angol külügyi hivatal ama szándékát, hogy az angol kereskedelmi hajók semleges lobogókat alkalmazzanak. A Daily Express ezt írja: „Azt hisszük, hogy a külügyi hivatal kijelentése föl fogja igazolni a közvéleményt. Tilos a semleges lobogót hadieselnek alkalmazni. De Angliára az ilyen taktika még sokkal megsebzőbb, mint más országra nézve és éppenséggel nem előnyös. Hol volt valamikor, Union Jacknél lobogó, melyet az félelemből mással cserélt volna fel? Mikor voltak a birt színek védtelenek a tengeren? A tengerészeti hivatal iránt érzett minden tiszteletünk mellett mélyen bánjuk, hogy cseleket akarunk alkalmazni, melyek

ket az ellenség és a semleges országok ismét ellenük fognak alkalmazni.”

A Lusitania angol lobogó alatt.

Amsterdam. Mint a Reuter iroda jelenti, a Cunard társaság Lusitania nevű óriás hajója tegnap Liverpoolból angol lobogója alatt elindult Amerikába.

Atfestik az angol hajókat.

Stockholm, február 17. A Soithaid hajótársaság elhatározta, hogy összes hajóit a svéd színekkel mázoltatja át. Más hajótársaságoknak nincsen bizalma ehhez a módszerhez, mert abban a meggyőződésben vannak, hogy Anglia ha nem átalotta a semleges államok lobogóit felhasználni, nem fog visszariadni attól sem, hogy hajóit idegen színekre mázolja be.

A Berlinske Tidende írja, hogy a hajótársaságok az angolok jelvényviszállései miatt csaknem teljesen be fogják szüntetni az északi tengeri kereskedelmet.

Krisztiania, február 17. Az ideérkezett Håbil norvég gőzös kapitánya hírül hozta, hogy az angol kereskedelmi gőzösök festén a nevet és a kéményeken a jelzést átfestették.

A semleges államok álláspontja.

Köln, február 17. A washingtoni jegyzékről világgá terjesztett hazug angol jelentésekkel szemben a „Kölnische Zeitung” félhivatalosan látszó berlini közleményben arra figyelmeztet, hogy az Egyesült Államok kormányának Angliához intézett jegyzéke egy követelést tartalmaz, amelynek teljesítése esetén Anglia azonnal kiküszöbölne, vagy legalább is nagyon enyhítené az amerikai hajózás veszedelmét. Nem kellene ugyanis egyéb, csak az, hogy Anglia vállaljon becsületet kötelezettséget arra, hogy nem fogja jogosulatlanul használni az amerikai lobogót. Akkor azután nem volna nehéz azt a kevés hajót, amely a csillagos zászlót viszi a háborús területté nyilvánított vizekre, kétségtelenül felismerni a német tengeralattjárók természetesen mint semleges hajókkal bannának velük.

Kopenhága, február 17. Hivatalosan közlik, hogy a dán, a norvég és a svéd kormányok Stockholmban tartott tanácskozásukon megegyeztek abban, hogy úgy az angol kormánytól, mint Berlinben is panaszt fognak tenni az északi államok kereskedelmi hajózásának veszélyeztetése miatt, a melylyel a skandináv gőzöskéket egyrészt az angol admirálisnak a semleges zászlóval való visszaélés tárgyában kiadott rendelete, másrészt a Németország által bejelentett haditengerészeti intézkedések fenyegetik. A három kormány külön-külön fogja eljuttatni jegyzékét Berlinbe és Londonba, de a jegyzékek azonos szövegűek lesznek.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	151

Megnyitják

az aradi iskolákat.

(Küzdelem a kiütéses tifusz ellen. — A járvány bizottság ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Arad város járvány-bizottsága ma délután Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésében megnyugvással vette tudomásul, hogy a tegnap működött vegyes bizottság oly intézkedéseket tett, amelyek a kiütéses tifusz terjedésének megállítására nemcsak alkalmasak, hanem célravezetőek is. A vár izolálása a lehetőség határain belül megtörténik, a parancsnokságokat, a csapatokat kilakoltatják és azok a tisztek, akik a foglyokkal, betegekkel, az őrséggel érintkeznek, a várban kötelesek lakni, a várba senki be nem mehet, hacsak az állomásparancsnokságtól igazolványa nincs.

A bizottságnak Tisch Mór dr. bejelentette, hogy a mai napig 144 egyént kereltek kiütéses tifusz ellen, akik közül a huszárlaktanyában rekonvaleszens 56, a várban 14. A ragály enyhe lefolyásu, mert idáig összesen 7 egyén halt el.

— A városi járványkórházban két beteget kezelnek. A polgári lakosság körében ugyanis két újabb megbetegedés történt. Halmos Soma pincér, — aki éppen úgy mint Siehermann nevű társa, aki legelőször betegedett meg kiütéses tifuszban, — a szerb foglyok kántinjában volt alkalmazva és ma küteges hagymással a járvány-kórházba került. A családját a karanténban helyezték el.

— A másik polgári beteg Mikulás Sándor fogházor, akinek állapota súlyos. Allitása szerint az ügyészségtől iratokat vitt a várba, ahol katona barátjaival találkozott és így fertőzött. Eckensberger Károly vezető ügyész határozottan kijelentette, hogy ez nem igaz, mert az ügyészség hivatalos ügyben sohase küldött fogházort a várba, hanem átíratalt a posta útján kézbesítette. Valószínű, hogy a fogházort az ügyészségi fogházba internált szerbek részéről küldte be valaki a várba földiehez és ez uton szerzete a súlyos bajt, amely Hecht Arnold tb. főorvos kijelentése szerint halállal fog végződni. Az ügyészségen az összes helyiségeket és az összes börtönöket fertőtlenítették.

— Ugyancsak ma történt a Munkás Ott-honban lévő tartalék-kórházban egy megbetegedés. Egy Ujaradról érkezett katonán állapították meg a kiütéses tifuszt. A kórházat lezárták, a beteget a honvédszár laktanyába szállították.

— Minthogy február 23-ikán lejár a 21 napos lappangási időszak — mondotta a főorvos — és a gyermekek közt eddig az epidémia nem jelentkezett, azt javaslom, hogy az iskolákat az említett napra nyissuk meg.

A bizottság elfogadta a javaslatot és tudomásul vette a vegyes bizottság eljárásával felvett és az Aradi Közlönyben már ma ismertetett jegyzőkönyvet.

Annai a kérdésnél, vajon a tisztikar kijárat-e a városba és látogathatja-e a nyilvános helyeket, a polgárság veszélyeztetése nélkül, vita keletkezett.

A polgármester utalt a tegnap történt megbeszélésekre. Megállapodtak abban, hogy csak azok a tisztek kötelesek a város területét kerülni, akik érintkeznek a betegekkel, az őrséggel.

Hegedüs Ede alezredes állomásparancsnok kijelentette, hogy éppen azért, mert a jövőben is, úgy mint a múltban, a polgárság és katonaság közti harmóniát szívvel-lélekkel ápolni

akarja, figyelmezteti a bizottságot, hogy igen nagy visszatetszést keltett a tisztikarban, hogy eltávolítják őket a nyilvános helyekről, míg például a járványos betegeket kezelő orvosok megjelenhetnek azokban. Ő ugyan kiadta a szigorúan tiltó rendeletet a tiszték részére, de azt hiszi, hogy nem méltányos, mert vagy el kell tiltani az orvosokat, vagy meg kell engedni a tisztéknek is a kijárást. A járvány bizottság ez esetben úgy tesz, mint a teljes harmóniában élő szülők, akik mikor gyermekeik megbetegszenek egymást okolják és összevesznek. A reánk bízott fiaink, akikéft felelősek vagyunk, bajban vannak, tehát őrizzük meg a régi harmóniát és ne igyekezzünk egymásra tolni a felelősséget.

Leitner Ernő dr. az alezredes állásfoglalását helyeselte és indítványozta, hogy a kiütéses tifuszos betegeket kezelő orvosokat tiltásuk el a nyilvános helyekről.

Prohászka László dr. tb. főorvos és Hecht dr. felszólalásai után a bizottság úgy határozott, hogy a polgári orvosokat nem tiltja el, hanem ha esetleg a járvány terjedne, akkor járványorvost alkalmaz. Az alezredes pedig megnyugvással vette tudomásul, hogy a bizottság is csak ama tiszték tartózkodását óhajtja, akik ekszponált helyeken működnek.

Teodorovits Döme dr. főörzsorvos különben kijelentette, hogy azok az orvosok, akik a kiütéses tifuszos katonákat kezelik, nem fognak megjelenni nyilvános helyeken.

A bizottság végül Leitner dr. indítványára elhatározta, hogy a belügyminisztertől a vasút mellett építendő karantén állomás létesítésére annak közbenjárását kéri és megkeresi Károlyi Gyula gróf kormánybiztos, hogy a város eme kérelmét támogassa.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: Itt először: Pollák és Vollák, bohózat.

Péntek: Pollák és Vollák.

Szombat: Böregér, új betanulással.

* A színház hírei. A Böregér. Szombaton ismét a régi operett-irodalom gyöngyében gyönyörködhet a közönség, hosszú pihenés után teljesen új betanulással kerül színpadra Strausz zenekirálynak ez az örök becsü operettje, melyben az egész énekes személyzet részt vesz. — A Sárga eszék. Vasárnap este ismét egy kiválóan érdekes este lesz a színházban, Csepreghy Ferencnek egyik legjobb népszínműve kerül színpadra, melyben a társulat összes tagjai részt vesznek, a főszereplők Patáky Vilma, Follinuszné, Barics, Várnai, Kiss Miklós, Polgár, Kertész, Herold stb. — A Katica operett újdonságból, melynek bemutató előadása a jövő hétre van tervezve, javában folynak a próbák, az újdonságban az összes énekesnők és énekesek kitűnő szerepekhez jutottak.

* Arnyékok. (Szenzációs drámai újdonság az Urániában.) A színház megszerezte és tegnap mutatta be a szezon egyik legérdekesebb detektív slágerét. Tárgyát tekintve kalandos dráma ez a film, azonban a felszín alatt egy mélyreható társadalmi dráma játszódik le. Egy gazdag bankár, a legelőkelőbb világ tagja, egyúttal egy rablóbandának a főnöke is, ki előkelő vendégeit színelőadással mulatgatja, közben pedig azok ékszerait elrabolja. Hogy a gyenutól megszabaduljon, felesége udvarlóját, kit a véletlen épen hatalmába adott, koveri bele a lopásba. Mély romlottságában meglehetősen meggyel el bandájához, de nem sejt, hogy meglesik és az ügyes detektívnek sikerül a bandát felfedezni. A remek trükkökben és érdekes jelenetekben bővelkedő dráma a tegnapi bemutatón nagy hatást ért el, amiben nagy szerepe volt a szereplő színészek kitűnő játékának és az ötletes, mesteri rendezésnek.

* Tilosban... szenzációs vígjátéksláger legközelebb kerül bemutatásra az Urániában.

* Henri Bataille drámája az Apollóban. (A meztelen nő.) Ma, másodnap még nagyobb volt az érdeklődés az Apolló irodalmi eseménye iránt, mint tegnap. A premier publikumát szét vitte a városban Henri Bataille mozidramájának őszinte dicséretét, amely egybehangzóan az, hogy „A meztelen nő”-höz hasonló érdekes művészi képet még nem produkált a kinematográfia. A szülők megayugtatóására közölnünk kell, hogy a darab meséje nem sikamlós s a „meztelen nő” szimbólikus értelemben jut kifejezésre a klasszikus drámában. Henri Bataille szenzációs sikerű mozidarabját még csütörtökön adja az Apolló.

* Psilander-újdonság az Apollóban. A legújabb Psilander-dráma nagy sikert aratott azokban az előkelő fővárosi színházakban, amelyekben bemutatták. „Az élet iskolája”-t, ezt a nagyszabású színjátékot. A Psilander-újdonság első vidéki premierjét az aradi Apollószínház biztosította publikuma számára. Pénteken, szombaton és vasárnap lép föl Psilander az Apollóban új szerepében.

Három vitézségi érem egy aradi zászlósnak.

(Vajda Ferenc kitüntetés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Egy aradi fiatalember hőstettéről számolhatunk be ismét: Vajda István dr. ügyvéd fiáról Vajda Ferenc zászlósról, akit ismétlenül kitüntettek felettesei vitézségéért. Csak kevesen részesültek a háború folyamán az elismerések olyan sorozatában, mint Vajda: előbb a vitézségi érem második osztályát kapta meg, majd az elsőt, most pedig — amint egy Aradra érkezett levelében írja — arany vitézségi éremre van felterjesztve s küszöbön áll hadnaggyá való előléptetése is.

Amikor a mozgósítási parancs megjelent a hirdetőoszlopokon, Vajda a legnagyobb kedvvel és ambícióval vonult be s barátai előtt többször kijelentette:

— A háborúból vagy dekorálva fogok visszajönni, vagy sehogy. Okvetlenül kell valami olyant elkövetnem, amiért kitüntetést kapok.

Akik ismerték, hogy mennyire vakmerően vállalkozó, semmitől vissza nem riadó, kalandokat kedvelő, tudták bizonyosan, hogy szavát be is váltja. Hosszabb ideig nem volt alkalma erre, mert egy délmagyarországi városban teljesített helyőrségi szolgálatot, október hónap vége felé azonban egy menetzászlóval a kárpáti harctérre került.

Décemberben betegen jött vissza Aradra, de akkor már biztos volt, hogy tervét megvalósította, célját elérte: az uezsoki harcokban kitüntette magát s már felterjesztették a vitézségi éremre. Tisztársai, felebbvalói mellőle dönték ki a sorból sebesülten, betegen s ép a legkritikusabb napokban, amikor az oroszok a legnagyobb erővel támadtak, a zászlóalj vezetése s a felelőség az ő kezében volt. Bataillonja a legelső rajvonban feküdt az uezsoki hegynyergen s ő azt a parancsot kapta, hogy embereivel a legvégsőkig tartsa állását. A zászlóalj többet tett, mint amennyit vártak tőle, három nap és három éjjel folytonos shrapnell és gránáttűzben utasította keményen vissza az orosz rohamokat s habár a szárnyak már engedtek a hallatlan nyomásnak, Vajda és emberei makacsul tartották állásaikat. Végre megérkezett az erősítés s a vitéz, de kimerült zászlóalj a „hinterlandra” mehetett kipihenni a fáradalmakat, retablizni magát. Ekkor kapta meg Vajda az ezüst vitézségi érmét.

Pár heti pihenés után újra visszatért a harctérre a bátor és elszánt zászlós. Ismét a Kárpátokba került s ezúttal egy patulózás alkalmával tüntette ki magát és megkapta az

elsőosztályú ezüstérmét is. Rendkívül fontos, megbízható és precíz jelentést hozott a legnagyobb veszedelmek és kalandok közt az ellenség erejéről s embereivel egy nagyobb csapat orosz is elfogott. Ezredese a mindig vitézül harcoló zászlóst most az arany vitézségi éremre terjesztette fel s javasolta hadnaggyá való előléptetését.

A lycki győzelem előkészítése.

(A német stratégia fölénye.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Moraht őrnagy, a Berliner Tageblatt katonai szakértője írja:

— A nem német világot bizonyára még soha sem lepte meg valami úgy és annyiszor egy nagy háború szemlélése közben, mint keleten a német stratégia sakkhuzásai. Ez az idegen értékek megbecsülésére képtelenséghez tartozik. Mi, németek a békés munka terén gyakran észrevehettük a velünk szomszédos nemzetek rövidlátását. Az angol katonai szakértők előtt csak most dereng valami a mi organizációnk fölényéről és felhasználásáról. Angliában jelenleg azon esodálkoznak, hogy a Visztulától északra kivívott győzelmeink összefüggnek a lengyelországi centrális harcokkal és a külső szárnyakon folyó hadműveletekkel. Ez elárulja, hogy nincs finom érzékük a Hindenburg-féle stratégiai iránt. Oroszországban, azon benyomás után ítélve, amelyet a német előrenyomulás tett, úgy látszik bizonyos tanácstalanság van, hasonló ahhoz, amelyet Napoleon diadalmas hadjárata okozott ellenségeinél.

Keletporoszországi nagy győzelmünk a legalaposabban elő volt készítve. Az orosz vezérkari jelentésekből kitűnik, milyen széles területen történt a német előrenyomulás. A Marggrabowa — Lyck — Myschinez — Mlawa — Sierpiz vonalból indult ki és sikerült. A győztes front kétszázhatvan kilométernyi kiterjedésben délkeleti irányban előbbre tolja magát. Egyéb felvonulási frontunkkal szemben áll a megerősített Niemen — Narew — Bobr vonal a Kowno — Oilita — Grodno — Ossoway — Lomsha — Ostrolenka — Roshan — Pultusk — Serozk hidfőkekkel és Novogeorgiavszk várával. Ennek a vonalnak az ellentállóképessége azokról az eszközöktől függ, amelyekkel megtámadják. Ossoway kis vára már hónapokkal ezelőtt megismerkedett a német ágyúkkal. A megerősített folyóvonalak mögött fekszik Oroszország egyik legfontosabb vasuti gőcpontja, Bjelosztojk. A határvasutak és az ország belsejébe vezető vonalak legfontosabbjai itt találkoznak, épen úgy mint a százhusz kilométernyire délre, a Bug mellett lévő Brest — Litovskban, amely Varsóval és Ivangoroddal összekötve a csuca egy majdnem egyenlő oldalú háromszögnek. Hogy keleti offenzívánk céljai meddig terjednek, erre a kérdésre az egész világ várja a választ.

A szövetséges hadseregek mozgása a kárpáti frontból előrehalad. A Dukla-szoros és a Közép-Erdőkárpátok területéről győzelmesen nyomulunk előre északkelet felé, ahol Rzeszow, Przemysl és Lemberg felszabadítására várunk. Sokkal erőteljesebben és rendkívül gyorsan haladt előre a szövetségesek offenzívája Bukovinában. A Szerreth vonalat már rég elérték. A hadsereg szükségleteit már Gurahumoráig, a Kolozsvár — Csernovic vasutvonal közepéig utána tolják. Egy sikeres hadművelet fedezi az előrenyomulást Csernovic felé és elfoglalta a felső Pruth völgyében Delatyn esomópontot. Ezzel szövetséges hadseregünknek bukovinai szárnya erőteljesen halad előre a Dniester folyása felé.

Orosz jelentés a második mazuri vereségről

(Visszavonulás a Nyemen vonalra. — Május közepére végzünk az oroszokkal.)

Zápori tudósítás.

Berlin—Bécs, február 17.

A Wolf-iroda jelenti: A folyó hó 15-iki orosz hivatalos jelentés a következő: A harc a Visztula jobb partján lépcsőzetesen alakul ki a Mochowótól (Sierpc-től délnyugatra) a myschinez-ostrolenkai-utig terjedő fronton; jelleget részharcok adják meg. Lyeck, Rajgrad és Grajewo környékén a harcok makacsságukkal tűnnek ki. Messzebb északra csapataink a megerősített Nyemen vonalra vonulnak vissza, nagy német erők által szorítva. A Visztulától baira tovább folyik az ágyuharc. A Nidánál az ellenséges ágyutüz időnként igen erős. — A Kárpátokban az ellenséges támadásokat visszautasítottuk. Gorlice és Szwidnik környékén Lupkowtól keletre elfoglaltuk az ellenséges Smolnik erődítést s ott 18 tisztet, több mint ezer embert fogtunk el és három gépfegyvert zsákmányoltunk. Heves harcok vannak tolyamatban a tuchla-wischkowi fronton és a nadwonai uton.

Május végére befejezzük az orosz háborút.

Bécs. Egy vezérkari tiszt írja a Neue Freie Presse haditudósítójának: Ha minden így megy tovább, beigazoldódik a jóslás, hogy az orosz-osztrák-magyar harc májusközepe táján nagyjából befejezést nyer.

A Nyemen megerősített vonala.

Kopenhága, február 17. Angol jelentés szerint az orosz csapatok a Kelet-Porosz határról Ostrolenka irányában vonulnak vissza a megerősített Nyemen vonalra.

Az orosz harctér nagy csatái.

Genf, február 17. Azok a csaták, melyek a Visztula, Ravka-frontján és a Kárpátokban folynak le, szinte páratlanok a világtörténelemben. Az osztrák-magyar és a német csapatok párhuzamosan operálnak Lengyelországban, Galiciában és a Kárpátokban. A németek a Bzura-Ravka-azakaszon hátrább vonták csapataikat, úgy látszik csak azért, hogy a Visztula és Ravka fronttól menjenek támadásba. Itt körülbelül tíz német hadtest és rengeteg nehéz ágyú áll. Ezen a fronton vannak felállítva a az osztrák-magyar nehéz lövegek is. Egyidejűleg az osztrák-magyar csapatok támogatva három német hadtest által a Kárpátokban levő orosz csapatokat áttörve benyomultak Galiciába. A német csapatok a Pilica mentén elásták magukat, az osztrák-magyar csapatok pedig a Nida és a Dunajec mentén ásták el magukat. Harcuk eddig eredményes volt.

Az elpusztult Szochaczew.

Rotterdam, február 17. A Daily Mail haditudósítója jelenti a keleti harctérről: Szochaczew városa mintha kihalt volna, tizezernyi lakosságból nem maradt a város falai közt más, csak a pap, hogy a sebesült katonákat vigasztalja. Szochaczew a kelet Ypernje és Varsó kulcsa. A Bzura partjai épen úgy, mint Ypernei rettenetesen véres csatáknak voltak szemtanúi. Most halotti csend van. Az egyetlen épület, amely nem szenvedett kárt, a se-

lyemgyék, de es is csak azért, mert város be-
rostot tüzték ki homlokzatára.

Nincs több veszély a Kárpátokban.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az ellenség az egész kárpáti feonton visszavonult magyar földről. A Bártfa, Eperjes, Kassa, Sztropkó, Homonna felé vezető völgyeket és országutakat fenyegető veszedelem végkép elmúltak tekinthető.

Kopenhága, február 17. A február 9-iki orosz jelentésben a kozíowai csatáról azt olvastuk, hogy ez a csata oly véres volt, hogy nincs rá precedens a történelemben. Talán ez a körülmény magyarázza meg, hogy e csatáról február 1-én az orosz vezérkar még egy jelentést adott ki. E jelentésből megállapítható, hogy a véres csata nem magában Kozíowa községben folyt le, mely Tucholkától északra van, hanem az Orawa folyó völgyében. E kis folyócska mentén az oroszok a 3340 láb magas Ostry, a 3650 láb magas Magura, a 3740 láb magas Krzemieniec, a 3700 láb magas Kremminy és a 2050 láb magas Jarowiszce magaslatokat tartották megszállva. A folyó völgye, a melyben a németek támadtak, 2200 láb magasságban van a tenger színe fölött. Az újabb jelentésből is az tűnik ki, hogy a háború történetében az összes kárpáti harcok közül a kozíowai csata lesz a legemlékezetesebb.

Csernovic, Kolomea és Stanislau orosz védelme.

Körösmező. Az orosz hatóságok elhagyták Kolomeát és Stanislaut. Az orosz csapatok mindkét helység védelmére készülnek.

Budapest. A Pester Lloyd haditudósítója előtt Pflanzler-Baltin tábornok a következő nyilatkozatot tette:

— A hallatlan nehézségek dacára kiszorítottuk az oroszokat egész Dél-Bukovinából. Csapatainknak, különösen pedig a magyaroknak teljesítményei minden dicsőretet felülmulnak. Az oroszok most Kolomea és Csernovic előtt állanak. Minden reményünk megegyezik a győzelemre.

Miklós cár Szbasztopolban.

Pétervár. Miklós cár Szbasztopolba érkezett, a hol szemlét tartott az ott horgonyzó fekete-tengeri flotta fölött.

Az orosz békebarátok.

Kopenhága, február 17. Miután Oroszországban sokan egészen nyíltan agítálnak a mielőbbi békekötés mellett, a Rjecs jelentése szerint Kronstadt várparancsnoka rendeletet adott ezek ellen a békeagítátorok ellen. A parancsnok a rendeletben azt mondja, hogy ezek az emberek látszólag a haza barátai, valójában azonban legveszedelmesebb barátai Oroszországnak, amikor azt hirdetik, hogy a rögtönös békekötés nagy hasznára válna a hazának.

Zavargások a drágaság miatt.

Kopenhága. Nyugat-Oroszországi városokban zavargások készülnek a nagy drágaság miatt. Bjelosztokban a zavargások bevezetéséül zsidópogromot rendeztek.

A vízművek birtokbavétele.

(Jegessy Károly dr. javaslatát. — A főügyész nyilatkozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Arad város tanácsát élénken foglalkoztatja az a kérdés, mikor és milyen módon vegye tulajdonába a Kuria által neki odaitélt vízműveket. A legfelsőbb bíróság ítélete néhány nap múlva az aradi törvényszéken lesz. Valószínű, hogy még ezen a héten leküldi a Kuria a nagyváradi királyi táblához és onnan rövidesen áteszik Aradra.

A város kiváló képviselőjéhez, Jegessy Károly dr. főügyészhez fordult az Aradi Közlöny tudósítója azzal a kérdéssel, vajjon milyen előterjesztést tesz a tanácsnak az új helyzetben megteendő intézkedésekre vonatkozólag.

— A legfelsőbb bíróság ítéletét értesülésem szerint rövid időn belül kézhez kapom — mondotta a főügyész. — A tanácsnak részletes jelentést teszek a Kuria ítéletéről és javaslatimat is előterjesztem a vízmű birtokba vételére és az ítélet következtében beálló új jogi helyzetre vonatkozólag. Előterjesztésem tehát két részből áll.

— Az első részben elmondom, hogy a Kuria ítéletével a város tulajdonosul mondotta ki a vízműveket 1907 évi május elsejétől. Ennek következtében tehát a vízvezetéknek minden tartozéka, úgy mint azt annak idején a zárgondnoki bevezetés alkalmával felvett jegyzőkönyv felsorolja, a város által átveendő a zárgondnoktól. Az ítélet következtében a várost illetik meg az említett időponttól az összes jövedelmek is, amelyek takarékpénztári könyvekben vannak elhelyezve. Ezek részletes felsorolása alkotja előterjesztésem második részét. Harmadik fejezetében elmondom véleményemet az átvétel módjáról és formájáról és a birtokba vétel után szükséges intézkedésekről. Mindenek előtt a zárgondnokság megszüntetését kell a városnak kérnie a törvényszéktől. Ezzel egyidejűleg ki kell küldenie egy műszaki és könyvszakértő tagokból álló bizottságot a birtokba vétel végrehajtására. Hogy ez mihamarább megtörténhessék azt proponálom a tanácsnak, hogy még február hónap folyamán hívjon össze rendkívüli közgyűlést, amely a szükséges felhatalmazást a teendőkre megadja. Ennek a közgyűlésnek lesz a feladata dönteni afelett, hogy a vízművek vezetését kire bizza. Én azt javaslom, hogy az üzem igazgatóra, akinek fizetését a vele kötött szerződés értelmében tízezer koronára kell felemleni.

A közgyűlésnek kell gondoskodnia többek között a vízműnél ez idő szerint alkalmazott személyzet sorsáról is, akik a jövőben természetesen a városi nyugdíjszabályzat illetékessége alá kerülnek. A törvényhatóságnak el kell készíttetnie továbbá a vízműszabályrendeletet is és ez azért rendkívül fontos, mert a víz árát ebben kell megállapítani. Ezzel függ igen szorosan össze az a kérdés, vajon a rendelkezésre álló majdnem egy millió korona-összeget miként használja fel a város. Terjessze-e ki a csőhálózatot, vagy pedig első lépés gyanánt a gépeket szaporítsa és új kutatkat furasson. Szóval a törvényhatóságnak a legközelebbi műszaki teendőkre vonatkozólag is programot kell alkotnia. Az én véleményem szerint a csőhálózat kiterjesztése nem a leg-sürgősebb feladat.

— Előterjesztésem negyedik fejezete a Kuria ítélete következtében meginduló új porre

vonatkozás. Reméltem, hogy fogom mutatni, hogy az ítéletnek ez a része semmiféle aggodalomra okot nem ad, mert az által, hogy az elhasználtat is követelhet a várostól megtérítést a. Minőség, nagyobb differencia nem származhat tekintve azt, hogy a szakértők útját és eljárás módját a legfelsőbb bíróság előre kijelölte. A jogügyi bizottságban, amely legközelebb tartott a legfontosabbban beadványok a történetekről és elmondom nézetemet arról is, miként alakulhat a helyzet a meginduló vizontkészetű pör következtében.

A főügyész, aki kilenc hosszú esztendőn át lelkiismeretesen és minden szakember által elismert rendkívül nagy tudással, ambícióval vezette a város életében korszerű jelenlőségű pört, boldognak mondotta magát, hogy Arad városa végre ezt a nagyfontosságú közintézményt a tulajdonának vallhatja és polgárai javára használhatja, fejlesztheti.

— Életem legjobb napja volt az ítélet hozatal napja, mert a legfelsőbb magyar bíróság lehetővé tette, hogy az aradi közönségnek a vizmü áldásos működéséhez fűződő sok reménye teljesedjék.

H I R E K.

— Szeged új polgármestere. Szegedről jelentik: A Lázár György dr. halálával megüresedett polgármesteri széket ma töltötték be. A polgármester választó közgyűlést izgalmas és szenvedelmes agitáció előzte meg, mert a polgármesteri állásra pályázó három jelölt Bokor Pál polgármester-helyettes, Pálffy József tanácsnok és Somogyi Szilveszter főkapitány körül erős párt csoportosult. A bizottsági tagok többsége Somogyi Szilveszter körül csoportosult és a ma megtartott választáson a szükséges többséggel Somogyi főkapitányt választották Szeged polgármesterévé.

— Pacha Agost címzetes prépost. Tezsvárról jelentik: Pacha Agoston oldalkanonokot, a csanádegyházmegyei püspöki hivatal irodaigazgatóját nagy kitüntetés érte. A király kinevezte szepesváraljai címzetes préposttá. Pacha Agost, mint címzetes prépost, jogosítva van a főpásztori jelvények használatára. A királyi kitüntetéséről szóló hír bizonyára széles körökben fog örömet kelteni, mert az új prépostot széles körben tisztelik és becsülik. Pacha Agoston ma 45 éves, Móriföldön született 1870-ben. Középiskoláinak elvégzése után papi pályára készült s 1893. augusztus 12-én szentelték fel. A tehetséges fiatal pap a püspöki irodába került, ahol előbb mint aktuárius, majd mint iktató működött. 1896-tól kezdve három esztendőn keresztül a husvéti időszakon át Romániába tartózkodott évente, mint a bukaresti és brailai magyarság hitszónoka és gyónatója. 1900-ban püspöki titkár s szentszéki előadó lett, 1902-ben a pápa a kamarási címet adományozta neki, 1906-ban tiszteletbeli, 1911-ben pedig valóságos kanonokká nevezte ki a király, ugyanekkor lett a püspöki iroda igazgatója és oldalkanonok. Teljes bizalmát bírja Glattfelder Gyula dr. csanádegyházmegyei püspöknek, aki a nagyteljeségű és tudású prépostot nagyra becsüli. Aradon Glattfelder püspök kíséretében több ízben megfordult.

— Tolnai János dr. alapítványra adakoztak: Aradi butorszövekezet 20 kor., Kovács Marcel dr. Budapest 20 kor., Schwartz Andor dr. Battonya 20 kor., összesen 60 korona. Tegnap kimutattunk 1505 koronát. Együttesen betölt 1565 koronát.

— Köszönetnyilvánítás. Éles Armin és neje 20 koronát adományozott az izr. jót. négyzet javára bldt. id. Tenner Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása címén, mely adományért köszönetet nyilvánítja az elnök.

— Tenner Lajos utolsó levelei. Megirtuk ma, hogy a tragikus véget ért nyugalmazott igazgató: Tenner Lajos a családjához intézett sorokon kívül három levelet hagyott hátra: a polgármesterhez, Pálmai Lajos drhoz és Kell Lipót drhoz. Pálmai Lajos drhoz intézett bucsuzó levelét már ma közöltük, a másik két levél pedig, amelyet ma kaptak meg a címzetek a következő:

Nagyságos esejtői Vajassy Lajos urnak Arad sz. kir. város polgármestere Arad.

— Utolsó percemben sem mulaszthatom el, hogy mély hálával ne adózzak irántam mindenkor tanúsított szivességédért és jószágédért. Aldjon meg a mindenható minden elképzelhető boldogsággal, egészséggel és hosszú élettel. Midőn még kérlek családom részére szives jóindulatod, voltam a sirig igaz, hü hived. Arad, 1915. február hó 6-án. Tenner Lajos.

Kell Lipót dr. levele pedig így hangzik:

Kedves Barátom! Irántam mindenkor tanúsított szivességédért vedd hálás köszönetemet. Aldjon meg a jó Isten minden boldogsággal. Igaz és hü barátod. Arad, 1915. február 6. Tenner Lajos.

— Herczeg Ferenc Aradon. A Kölesy Egyesület vasárnapi hangversenyének, amely jövedelmével a csonka katonák alapját szolgálja, nagy érdeklődéssel várt vendége lesz Herczeg Ferenc. A kiváló magyar regényíró, akinek neve minden irodalmi irányon és hangulaton felülemelkedve népszerű, munkái szeretettel és érdeklődéssel fogadták a közönség körében, nemesak írásiban vonzó és megnyerő, hanem mint előadó is, meghódítja szíveit varázsszával hallgatóságát. Érthető tehát az a fokozódó várakozás, amellyel Aradon Herczeg Ferenc felolvasása elé tekintenek azok, akik már hallották a kitünő író az előadó pódiumról és azok is, akik csak most fogják először kedvelt írójuk gondolatait az író eleven szavaival hallani. A hangverseny, amelynek Herczeg Ferencen kívül dr. Köpt Jánosné, Longhy Jenny, Kesztlerné Kápolnay Juliska, Berger Károly és Fischer Ernő a szereplői, vasárnap február 21-én délután öt órakor a Kulturpalota nagytermében lesz és a 3, 2 és 1 koronás belépőjegyek már most megválthatók a Kulturpalota könyvtárában.

— Rendkívüli közgyűlés a hatósági husszék felállításáért. Arad város tanácsa ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott az élelmezési bizottságnak a hatósági husszék felállítására és az élelmezési raktár létesítésére vonatkozó javaslatával és úgy határozott, hogy hétfőn még egyszer tárgyalja a bizottsággal az ügyet és kedden rendkívüli közgyűlésen kéri a törvényhatóság felhatalmazását a szükséges teendők végrehajtására. A husszék felállítására vonatkozó javaslatánál figyelembe veszi Glück Károly és testvére cég ama benyújtott ajánlatát, amely szerint hajlandó üzletet teljes berendezéssel átadni díjtalanul a városnak, ha az vállalja a kórházzal szemben a hús és zsír szállítására vonatkozó kötelezettséget.

— Adományok. Bing Vilmos ravatalára szánt koszoru megváltása fejében özv. Bing Edéné és Bing János ötven koronát adományoztak az aradi csonka katonák alapjára. Ugyanerre a célra Erdős Ignác 10 koronát adakozott.

— Korszerű hirdetés. Egy fővárosi lapban a következő szövegű hirdetés olvasható. Vendéglőt keres a Gyertyánligeti gyógyfürdő nagyvendéglőjének bérletére igen előnyös feltételekkel. A fürdő Máramaros megyében van s vasúti állomása Nagybooskó-Gyertyánliget. Egyike az ország legjobb és legkorszerűbb fürdőinek. A közjárás azon a tájon igen kurta életű volt s az épületekben okozott kár teljesen helyre van állítva. Akik a vendéglő bérletére reflektálnak, jelentkezzenek.

— Amerikában élő ujanátiak községük szegényeinek. Igen szép jelét adták hazaiaságuknak a Chicagóban lakó Ujanád község-beli kivándoroltak. Antalv Dezső ujanádi községi jegyző levelére 146 dollár és 25 centot gyűjtöttek és mivel postán be nem küldhették, egy velük elszámolási viszonyban álló ujanádi lakossal fizettették ki. Az adakozók, a következők: Florián András 10, Dörner András 2, Gabler József és neje 2.10, Konrad György 2.10, Kempf András 3, Schwager Sebestyén 3, ifj. Dörner Antal 5, Tropfenbaum József 5, Fock György 5, Dorán Péter 1.10, Klein Antal 5, Matritozó Ferenc 2, Fiala József 2, Plennert János 5, Kempf György 1, Konrad Márton 6, Csorny Ferenc 2, Fritz Ferenc 2, Fritz Pál 5, Kögel Péter 1, Lutz Péter 1, Schleich Jakab 1, Csorny nővérek 3, Gruber József 1, Záh Miklós 1, Florián Anna 1, Aufmuth János 5, Leptich Mihály 1, Weber László 1, Klemens István 1, Heinrich Adám 1.50, Tropfenbaum Ferenc 1, Leisz Péter 4, Ernszt Jakab 2, Pfiszter Ferenc 5, Pfiszter János 1.50, Tropfenbaum Ferenc 1, Leptich Antal 1, Schmale Jakab 2, Schmale Sebestyén 1.50, Kneubechler József 2, Széhn Antal 3, Schmale József 1, Abfalter és Fritz —.80, Preisinger Lenárd 5, Leisz Flórián stb. 2.40 Rander Péter 10, Rander Mihály 2, Werstein Gáspár 1, Weber Márton 1, Ráber Ferenc 1, Mandik Jakab 1, Reif János 1, Schleich János 1, Plennert András 5, Anzenberger 1, Huszár József 2, Lepzich József —.25. Összesen 146.25 dollár, ami a mi pénzünkben körülbelül háromszázhatvanöt koronának felel meg. A gyűtéssel Széhn Antal Pfiszter Ferenc buzdokoltak Chicagóban. Levelük igen érdekes és azt a községi irattárunkban megőrizzük. A küldött összeg az ujanáti szegény családok segélyezésére szolgál.

— Megfojtott csecsemő. Egy aradi varró-lány ellen gyermekgyilkosság vádjában folytat nyomozást a rendőrség. Tegnap reggel a Kossuth-utcában lakó munkáscsaládnak elhívták Hecht Arnold dr. tb. főorvost egy anyához, akinek gyermeke halva született. A főorvos megvizsgálta a gyermeket és a nyakán gyanús nyomokat talált. Közölte gyanúját a rendőrséggel, mely megindította a nyomozást. Kitént, hogy a huszonkét éves varró-lány szülei mit sem tudtak arról, hogy gyermekük várandós állapotban van, a leány az utolsó pillanatig titkolni tudta helyzetét és tegnapelőtt éjjel minden orvosi vagy más beavatkozás nélkül a lakás konyhájában szülte meg gyermekét. Az anya azt állította, hogy a gyermek halva született, de a nyakán mutatkozó ujjnyomok ellentmondanak ennek a vallomásnak. A törvényszéki orvosok felboncolták a csecsemő hulláját és a boncolás is azt állapította meg, hogy a gyermek erőszakos uton halt meg. A gyermekgyilkos anya ellen, aki jelenleg még beteg fekszik, folyik az eljárás.

Még egy gyermekgyilkossági ügy foglalkoztatja a rendőrséget, amelynél azonban ismeretlen a szivtelen anya. A textilgyár mellett találtak ma délután egy csecsemő holttestét. Értesítették a leletről a rendőrséget, Hecht Arnold dr. tb. főorvos megvizsgálta a csecsemő hulláját, amelyről szintén felismerhető volt, hogy külső erőszak okozta a gyermek halálát. Semmi olyan jelet nem találtak azonban, a miből az anya kitérére lehetne következtetni és a rendőrség széleskörű nyomozást indított ennek kiderítésére.

— Alaptalanul vádolt német katoniorvosok. Párisból jelentik: A második párisi haditörvényszék Schultz és Davidson német katoniorvosokat, valamint a II. hadtest 7. ambulanciájának hét másik tagját, akiket a párisi első haditörvényszék orgazdaság miatt különböző tartamu súlyos szabadság büntésekre ítélte, a felelősségi eljárás során fölmentette. Az első ítélet óriási felháborodást keltett a művelt világban és Vilmos császár a semleges hatalmak útján energikusan tiltakozott az ellen, hogy a német egészségügyi intézmények tagjait ilyen rut vádakkal illessék azért, mert a sebesültek bekötéséhez, ápolásához szükséges eszközöket és szereket szükség esetén kiürített francia kórházakból is elvették.

— Adomány. Lapunkban megjelent apróhirdetés folytán N. I. Arad 10 koronát jutaltott a szegény családjának Sina-utca 1. lakó

— Március elsejétől naponta egyszer lesz péksütemény. (Ellenőrzi a háztartások sütését is.) A kormány ma kiadott rendelete a kenyér, a kenyérműnek, vagy más sütemények előállításával ipar- vagy keresetszerűen foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek, vagy egyénekhez s egyben azokhoz a gazdaságyokhoz is, akik otthon dagasztott kenyeret sütésre pékkes visznek. A rendelet így intézkedik: Kenyér, kenyérműnek, vagy más sütemények előállításával ipar- vagy keresetszerűen foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek, vagy egyének kenyérnek, kenyérműnek, vagy más süteménynek előállításához buza vagy rozlisztet vagy ezeknek árpalisszal való keverékét csak úgy használhatják, továbbá a már elkészített tésztát megsütésre csak akkor fogadhatják el, ha a felhasználás lisztmennyiségnek legalább 50%-a tengerliszt. Olyan kenyeret, kenyérműt, vagy más süteményt, amelyek előállításához buza- vagy rozlisztet nagyobb mennyiségben használtak fel, tilos forgalomba hozni. A megfelelő aránya keverékből előállított kenyeret, kenyérműt vagy más süteményt, ha súlya kiszülve 50 grammnál nagyobb, csak a sütés befejezésétől számított 24 óra eltelte után szabad forgalomba hozni. A buza-, roz-, árpa- és tengerliszt, valamint a burgonyakeverési arányára vonatkozó rendelkezéseit a belügyminiszter a törvényhatóság első tisztviselőjének felterjesztésére — a törvényhatóság egész területén vagy egy részén a magánháztartásokra is kötelezőnek állapítja meg. A tengerliszttel keverés rendelkezései alá nem esik az a cukrászsütemény, amelyben az előállításához felhasználás összes anyagokból a liszt nem éri el az egész mennyiség 50%-át; a buza-, roz-, vagy árpalisszal felhasználása nélkül előállított mindennemű sütemény; a pék-iparban előállított szokott vizes zsömlye; ezt azonban naponként csak egyszer abban az időben szabad előállítani, amelyet erre községekben a főszolgabíró, rendezett tanácsú és törvényhatósági jogú városokban, valamint Budapest székesfővárosban és Fiume városában és kerületében a városi tanács — a község vagy város egész területére egységesen — megállapít; — végül a kórházak, üdülőházak és a katonai parancsnokságok által megrendelt sütemény. A rendelkezések megszegőit két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. A rendelet március hó 1-én napján lép életbe.

— Pénzadományok az aradi Vörös Keresztnek. Az aradi Vörös Kereszt egyelőre újabb a következő pénzadományok érkeztek: Első Aradi Takarékpénztár 1000 kor., Aradi Kereskedők Takarékpénztár és Hitelszövetkezet 50 kor., Fischer Árpád 20 kor., Aszód Jánosné Singer J. dr. ravatalára szánt koszoru megváltása címén 10 kor., Lusztig Ármín és neje Tenner Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása címén 20 kor., Oberlender Regina 3 kor., Lőcs Rezsőné 20 kor., Brandeis Henrik 25 kor., Leichter Lipótné 5 kor., Winter Adolfné bélyeg megváltás címén 10 kor., Lusztig Ándor Tenner Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása címén 20 kor., Domán Ignácz Tenner Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása címén 10 kor. Az adományokért ez uton mond háts köszönetet Vásárhelyi Janka elnök.

— Öngyilkos takarékpénztári igazgató. Megirtuk ma, hogy Vingán Csáky István vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, az Uj- aradi Takarékpénztár vingai fiókjának igazgatója meghalt. Mint most Vingáról jelentik: az elhunyt igazgató önkézzel vetett véget életének és hosszabb betegkedés után, agyongyötört idegzetel tegnap reggel fegyvert emelt maga ellen és agyonlőtte magát. Csáky István a tisztességes, törekvő munka embere volt, sokat dolgozott, sokat fáradozott, míg aztán idegzete megroppant, egészségét aláasta a szakadatlan munka. Nem bírta el a fájdalmas gyötör betegséget, önszántából vetett véget szenvedéseinek. Csáky István ötvenöt éves volt. Temetése nagy részvét mellett ma ment végbe.

— Vizmentes hadicsizmák, hadi cipők, hócipők és előírásos lábszárvédők óriási nagy választékban Weinberger János kizárólagos cipőraktárában Andrassy-tér 20. szám. 201

— Singer János dr. emlékére létesített alapítványra újabb a következők adakoztak: Eliás Izidor (Pécska) 50 korona, dr. Auszterweilné (Battonya) 20 korona, Kristyó Jánosné 20 korona, Aszód Jánosné (Nagyvarjas) 10 korona, Weil Izsó dr. (Dombagyháza) 20 korona, Vass Sándor dr. 10 korona, Reiner Adolf (Magyarpécska) 20 korona, Weinberger Pál (Temesvár) 20 korona, Deutsch Károly 20 korona. További adakozások dr. Keppich Jakabné címére (Asztalos Sándor-u. 10.) küldendők.

— Letartóztatott vesztegetők. Budapest-ről jelentik: A rendőrség letartóztatta Taller Miksa 25 éves magánhivatalnokot, Barna Adolf zenészt, Halmos Mátyás és Kohn Bertalan kereskedősegedeket, akik megvesztegetéssel akartak maguknak előnyöket biztosítani. Valamennyit átadják az ügyészségnek.

— A Vörös Félhold javára újabb a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalba: Pálmay Lajos dr., néh. Tenner Lajos ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 30 korona, Herbstain Mór 10 korona, Schwarz Ármín 5 korona, özv. Prölich Lőzincné 10 korona, Kaufmann Mátyás (Györök) 10 korona.

Oroszok kegyetlenségei a bukovinai románok között.

(A visszavonuló kozákok gáztétel. — Miért vonultak vissza az oroszok?)

Távírti tudósítás.

Bukarest, február 17.

A ruszofil érzelmeit ismételtén kifejező bukaresti lap: az Adeverul is szükségét érzi annak, hogy az oroszok bukovinai garázdálkodásáról a valóságnak megfelelően számot adjon és a kegyetlenkedésekről a következő újabb részleteket közöl:

A kozákok a bukovinai hegyek között elszenvedett vereségeik után visszavonulásuk alkalmával rablások, kegyetlenkedések és egyéb kihágások újabb sorozatát követék el.

Egy román papot Gura-Humora egyik utcáján pörére vetkőztettek. Százötven koronáját elrabolták, azután gúnyos csufolódások közt otthagyták. Két parasztot, akikezen gyalázatosság ellen tiltakoztak, az utcán agyonlőtték.

Vama városában a kozákok kirabolták a Hullmann-féle nagy kézműaru-kereskedést, azután felgyújtották a házat. A szerencsétlen kereskedő kára több mint százötvenezer korona. Caprina, ugyancsak vamai kereskedőt több orosz katona kirabolta és elképzelhetetlen kegyetlenséggel megkínította.

Egy szerencsétlen 18 éves román leányt, a ki Romániából tért vissza Gura-Humora, hogy szüleit meglátogassa, a kozákok elfogták és megbecstelenítették. Becstelen tettükhöz nézőközönséget is hívtak, több fiatal lipovinai személyében. A horzalmasan összekínzott leány ez időszert sulyosan betegen fekszik.

Egy osztrák népfelkelőnek, a kit több részeg kozák Terescheni községben elfogott, a „tickók” — mint az Adeverul kedélyesen írja — levágták az orrát, a fülét és kezét, majd baltával a fejét, a melyet az utcára dobtak a következő fenyegetéssel: Erre a sorsra fognak jutni mindazok, a kik parancsainknak nem vetik alá magukat.

Ehenhalnak a kifosztott bukovinaiak.

Botosaniból táviratozzák a Seara-nak:

Az orosz csapatok parancsnoka néhány nap előtt azt az utasítást kapta, hogy 12 óra alatt ürítse ki Szucsavát és Itzkanit és Hatnán át induljon meg csapataival Varsó felé. A Seara tudósítója személyesen utazott Szucsavára, hogy az orosz hordák ottani viselkedéséről meggyő-

ződjék. Megállapította, hogy a kozákok naponta átkutatták a házakat és minden élelmiszert eltulajdonítottak. Ennek következtében több gyermek, de öregebb emberek is elhalált szenvedtek. Minderütt a legnagyobb nyomor uralkodik.

Remélhetőleg — fejezi be cikkét a Seara — ez a sokat sanyargatott vidék most már végleg megszabadul az orosz csőcseléktől.

Megerősítik az oroszok Csernovicot.

A bukovinai hadműveletekről az „Universul” legutóbbi számában ezeket írja:

— Az oroszok immár befejezték Csernovic megerősítésére szolgáló munkálatokat. Ez időszert már csak a város előtti lövészárkokon dolgoznak. Itt várják be az osztrák-magyar-német csapatok támadását, azzal az elhatározott szándékkal, hogy heves ellenállást fognak tanúsítani.

A város lakosai körében általános nyugalom uralkodik. Az oroszok között azonban leirhatatlan idegesség figyelhető meg. Csernovic azon lakói, akik az oroszokkal közös munkát végeztek, kezdik a várost elhagyni. Az orosz katonai hatóságok már minden előkészületet megtettek a város általános kiürítésére.

Az „Universul” is megerősíti azokat a híreket, amelyek szerint a visszavonuló orosz csapatok a legértelenebb kihágásokat követték el a lakosság ellen vallástelkekezeti különbség nélkül.

Megállapítja továbbá az „Universul”, hogy az osztrák-magyar tüzérség felsőbbsege napról-napra inkább mutatkozik az orosz tüzérség felett.

Romániának kínálták az elfoglalt Bukovinát?

A bukaresti ruszofil sajtóban, amely lassan kijózanodik, csak egy megfizetett ruszofil bukaresti lap a „Dreptatea” bocát időnkint világgá hihetetlen hazugságokat. Az oroszokat Bukovinában szegyenletes kudarc érte. A takergatásra most a „Dreptatea” a következő fantasztikus mesét találta ki:

— Take Jonescuhoz közelálló körből közlik, hogy az oroszok bukovinai visszavonulása azért történt, mert az új orosz pozíciókat Románia nem fogadta el. Erre az orosz nyomban elhatározta, hogy visszavonul.

Persze arról nem akar tudni a „Dreptatea” hogy Oroszország visszavonuló elhatározását melleleg mennyire támogatták és megkönynyítették a mi csapataink.

VÁROS ÉS MEGYE.

Nem lesz választói vizsga. Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény választói vizsgáinak végrehajtási ügyében a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg kiadott múlt évi rendeletében úgy intézkedett, hogy a vizsgálatok ideje az 1914. évben május minden későbbi évben február hónapja legyen. De sem a törvény, sem az idézett végrehajtási rendelet kifejezetten rendelkezik e tekintetben, hogy a szóban forgó vizsgálatok a folyó 1915. évben, mint átmeneti jellegű évben, mellőzhetlenek-e.

— Tekintettel arra — rendeli most a miniszter — hogy a most első ízben készülő új névjegyzékek érvényesek nemcsak a folyó évnek hátralévő részére, hanem a következő 1916. évre is, minélfogva a folyó 1915. évben új összeírás, illetőleg névjegyzékkiszállítás egyáltalán nem fogatosittatik, ennélfogva a belügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem, hogy a szóbanforgó évenkénti összeírás egyik láncszemként jelentkező vizsgálatnak megtar-

FOG- kőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hídfak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG kővek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipsce, Brüssel és Londonban nemkülönbön Amerikában a legnevesebb fogspeciálístáknál mint assistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.
TELEFON: 10-11. SZÁM. 167 **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

Mása a folyó 1915. évben merőben szükségtelenek, tehát mellőzendőnek mutatkozik.

A választói viszály tehát elmaradnak, a mi érthető is, hiszen a viszályra jelentkezők most harcolnak a oszlopokon. Aradon például összesen egy viszályos jelentkezett.

Mindazoknak,

akik bevonultak, vagy ezután bevonulnak

még kell pálniok hozzátartozóiktól, azonban

nem kell lemondaniok kedvenc lapjukról:

az

„Aradi Közlöny“-ről.

Az Aradi Közlöny mindenható követi hű olvasóját.

Napról-napra kimerítően számol be az izgalmas napoknak nagy eseményeiről, ezenkívül terjedelmes tudósításokat, megbízható híreket és a háború minden részletére kiterjedő cikkeket közöl.

Az aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 2 K — f.	Egy óra 2 K 40 f.
1/4 évre 6 K — f.	1/4 évre 7 K — f.

NEMZETI SZINHÁZ

Csütörtök, 1915. évi február 18-án:

Ci. Bérlet.

Ci. Bérlet.

Itt először:

Pollák és Wollák.

Vizajáték: ... ban.

Kezde ... kor.

Felelős igazgató:

Rudnyánszky Endre

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen jó feleségem, anyánk, nagyanyánk

Lichtenstein Simonné

szül. **Műnz Róza**

temetésén megjelenésükkel, vigasztalásukkal nagy fájdalomunkban osztoztak, ez uton mond hálás köszönetet

Arad, 1915. február hó 18-án.

670

gyászoló.

Lichtenstein-Lajos család

Fészek a viharban.

A kérdésben van a felelet.

Február hó 19. 20. és 21-én kerül bemutatásra a legújabb

Psylander-film.

271

Az ezen rovat miatt kizárólag nem vállalunk felelősséget.

APOLLO SZINHÁZ.

Február hó 16-án kedden, február hó 17-én szerdán és február hó 18-án csütörtökön.

A

meztelen nő

drámai jelenetek 4 felvonásban. :: Irta: **Henry Battaille.**
Főszereplő: **Lydia Borelli.**

Az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. 21

Tilosban...

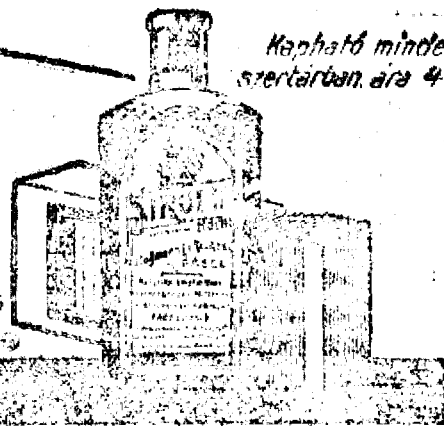
41

SIROLIN "Roche"

melibetegségek, szárdhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használják.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegsége sirolin használata jelentékeny vonásokkal.
4. Skarlatinában szenvedő gyermekek, kiknek állagias közérzettel a sirolin előnyösen beolygolja.

Kapható minden gyógyszerárban. ára 4 Koron

Ar. Osztály határoz.

Legnagyobb hátrivétel.

Luttwák József

Állgyművelés és magasszemes
májnyak készítés

Asztalos Sándor-utca 2. szám
(váltóiparvezetés-telep) székhatár.

Van szerencsém a t. vevőkörzéség b. tudomására hozni, mint minden évben az idén is, hogy a vevő körzéségnek alkalma legyen olcsó és jó áruhoz jutni több rakomány narancs és citromot hozattam. 7 drb. különlegesség Mandarin 8 fillér. 12 láda egyszerre való átvételénél 5%-ék engedmény. B15 halak, naponta átlotamben, pénteki napon halpiac-téri átlotamben nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók. Nemes és nagy halakat a vevő körzéség hívánatára legolcsóbb árban szerzem be, ezek néha előzőleg megrendelendők. Ajánlom továbbá 100 kgr kassai káposzta 5 K. 100 kgr. nyiri rózsás burgonya 10—E. 1 kgr. Kassai torma 60 fillér. 1 kgr. vöröshagyma 44 fillér. 1 kgr. I. rendű dió 90 fillér. 1 kgr. szilva 84 fillér. Dél gyümölcsök minden fajta a legolcsóbb árban. Vidéki rendelések legpontosabban eszközöltönek. Ünetem péntek estétől szombat estig zárva. A t. vevőkörzéség szives pártfogását kérve, tisztelettel

2861

Cognac,

Likörök,

Szilvorium,

Törkölypálinka,

Tea és Rum

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkaraktár,

Lloyd-palota.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. körzéséget értesíteni, hogy a Baross-park kioszkjában modern és kényelmes kávéház és büffével ellátott helyiségeket rendeztem be, ahol kávéházi italok és ételek állandóan mérsékelt áráért szolgáltatnak ki.

A helyiségekben egész napon át szabad a bemenet, kivéve ha a jéppálya nyitva van.

Ujságok nagy választékban rendelkezésre állanak. — Szives pártfogást kér kitűnő tisztelettel:

Geller Samu,

Kávéház.

Garai Károly,

Vas- és rézbater készítő
ARADON,
József főherceg-ut II. sz.
Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbaterokat, sodrony ágybeteleteket, sodrony kocs-üléseket, gyermekágy és gyermek-kocskát, réz-kamélokát, mosdó-asztalokat, fűtőszelvényeket, összeszerelhető ágyakat és madracokat. Szállodai és kávéházi, kórház és intézetek berendezését, Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a leggyutányosabb árak mellett. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök.

Özv. József Lajosné saját tesztelésű elsőrendű tisztán készített ménessi vörös és pecsenye

ó borai

szőlő palackokban kaphatók
Kosztika Gusztáv é fia
cégnél Arad, Vörösmarthy-u. 3.

Nagybanrendelések a termelőnél
Arad, Teleky-u. 24. eszközölök.

Eladok és veszek

Burgonyát,
Tarhonyát,
Szalonnát,
Disznósírt,
Szalmát,
Takarmányrépát
métermázsanként és
waggontételekben
Kalmár Endre Arad,
Asztalos S.- és Chorin-utca
sarok terményüzlet.
Telefon 1025.

Mi lesz

tavasszal?

ezzen tél a fertőző betegségek ezer emberét. Ha a körzéség továbbra is olyan odaadással és odaadással fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felülvizsgálni a nagályos járványok, a kolera, a kutyagás tifus, a vérhas.

Körzéségeink hadseregében a kiütéses tifus nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetők közvetítik, miért is ellenük védekezünk alapos fertőtlenítéssel.

Közünket és arcunkat **LYSOFORM SZAPPANNAL** mossuk meg és a mosdó és a fürdővízhez adjunk kevés **LYSOFORM** fertőtlenítőt. A hatóanyagot reggel töröljük át 3%-os **LYSOFORM** oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puhafapadlókat. Piszkos ruháinkat ajánlatos székbe összegyűjtendő és azt 3%-os (olcsó) **nyerslysoform**-oldatba 24 óráig beáztatni a csak székbe mosatni.

Tanuljunk meg fertőtleníteni

és e célból kérjük ingyen és bérmentve az „EGESZSÉG ÉS FERTŐTLENÍTÉS” című tanulságos könyvecskét

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyárából Ujpesten.

Hirdetmény.

Folyó hó 19-én reggel 8 órakor az aradi lóvásártéren a kisszentmiklósi ló-kórházból

kimustrált 90 darab ló

nyilvános árverésen el fog adatni.

Kisszentmiklós, 1915. február 16.

A kisszentmiklósi ló-kórház
parancsnoksága.

Bérbeadatik

méltóságos báró Bohus Lajos ur bérpalotájában egy tágas, diszes

üzlethelyiség

mellékkeliségeivel, a főtéren. Továbbá két szép üzlethelyiség a Zrinyi-utcaában. Ezenkívül bérbe adatik a Zrinyi-utcaában a III. emeleten egy tágas, négyszobás lakás fűtéssel és lifthasználattal. Valamennyi helyiség központi fűtéssel van ellátva. Értekezhetni alólírott házigondnokkal.

159

BÓDY BODOG.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
 2. Jelige alatt.
 3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.
- A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.
- A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

ELLÁTÁS.

Intelligens

Üzv. uriaszony teljes ellátásra elfogad hivatalnoknót. Cím a kiadóhivatalban. 661

ALKALMAZÁST NYER.

Vidékre

két gyermek mellé egy német bonne keresetk. Cím a kiadóhivatalban. 662

Egy fiatal

segéd, ki nem katonaköteles röfös- és rövidaru szakmában jártas a magyar és román nyelvet teljesen bírja, azonnal belépésre elfogadtatik Buda Ferenc utóda útjében Belényesen. 660

Pénzbeszedő

ki 2500 korona kautzioval rendelkezik, állást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban. 667

Fülszer nagykereskedésbe

órás könyvelő keresetk. Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 668

ALKALMAZÁST KERES.

Bessere

deutsche Frau sucht Stelle zu Kindern oder als Pflegerin zu leidender Person. Briefe erbeten unter A. D. an die Administration. 669

KIADÓ LAKÁS.

Háztulajdonosok

b. figyelmébe. Kiadó lakások bejelentését csak díj mellett elfogad a lakásnyilvántartási irca (Messengerboj vállalat.) Telefon 816. 668

Eötvös utca

17 sz. a. 3 szobából és mellékhelyiségekből álló II. emeleti udvari lakás május elejétől kiadó, ugyanott egy szobából és konyhából álló udvari lakás az I. emeleten kiadó. 616

4 szoba,

előszoba és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás, esetleg irodának vagy üzletnek is alkalmas, május hó 1-re. Kölcsei-utca 8. sz. alatt kiadó. 665

Több

nagyobb lakás kiadó május 1-re. Forray- és Hasszinger-utca sarok. 655

Kiadó

Asztalos S.-u. 2—3. sz. alatt 3 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló I. emeleti lakás a szükséges mellékhelyiségekkel, 1915. május 1-re. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnaira kiadók. Bővebbet a házmesternél.

Ferenc-tér 6. sz.

alatt 4 szobás lakás nagy előszobával és mellékhelyiségekkel május 1-re 1100 koronáért kiadó. További felvilágosítást ad a tulajdonos, ösv. Brunhber Kálmán Ménesen. 478

1 kétszobás

udvari lakás előszobával, május 1-re kiadó. Thököly-tér 4. szám. 606

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy jókarban

levő szorgora és egy kishajós Singer gép eladó. Andrassy-tér 17. I. ajtó 16. 666

Csukaszürke

tisztítópenyét megvételre keresek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 664

Burgonya,

kitűnő ízű, kisebb-nagyobb mennyiségben, házhoz szállítva kapható Niederhauser Gyula gazdasága, Arad, postafiók 163. 649

Náder Gyula és Fia

készítményes és villanszerelési üzlete Weitzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és borotvák kőszőrülése legpontosabban eszközölteinek. 143

„Qui Si Sana“

a világ legszebb női harisnyája kapható seiyem, flor és fil d' Cos. seben. Bársony pántos cipő párja 5 kor. 10 fillér. Cipő Tözsde Apollo mozi mellett. 5161

Veszek

uraktól levelett férfiruhát, téli kabátot, városi és utazói bundát a legmagasabb áron. Mindennemű használt butort veszek. Bieler Ignátz, Szent-Pál-u. 12. 539

ÜZLETEK.

Weitzer J.-u.

főpostával szemben egy nagy üzlethelyiség, alatta pince, raktár v. műhely s kényelmes 2 szobás lakással május 1-re kiadó. 644

Kisjenőn

a piac tőren egy forgalmas kóser méznárszék bevonulás miatt azonnal bárbe adandó. Értekezni lehet Mann Vilmosnál, Kisjenőn. 648

Költözők

figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 6661

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42 sz.

Figyelem!

Legjobb óvszer járványos betegségek ellen, mint Typhusz, kolera stb.

a természetes

Krondorfi savanyuviz

üdít, frissít, gyógyít.
Bor, pezsgőhöz legjobban alkalmas. 617

Kalmár József

villanszerelő
Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villanos világítási berendezéseket, villanos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanos csillárokat, villanos főzőedényeket, villanos vasalókat, villanos hajszűrő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanos cikkeket.

684—1915. kő. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az aradi m. kir. honvédkiegészítő-parancsnokság a 406—1915. sz. alatt beküldött szemletervezetét, szerin, az Aradon tartozkodó 1896., 1895., 1891. és az eddigi szemlékről elmaradt 1894—1878. években született aradi és idegen illetőségű B) alosztályú népfőlkelők bemutatási szemléjének megtartására 1915. évi március hó 15., 16., 17., 18. és 19-ik napját tűzte ki.

Ezen szemlén való megjelenésre a fentjelezett évfolyamokba tartozó

Csukaszürke blouse K 32.—
Csukaszürke breeches „ 16.—
Csukaszürke breeches „ 30.—

és Aradon az összeíráshoz jelentkezett B) alosztályú népfőlkelőknek „Idézés” című meghívások, melyeken a megjelenés napja is megjelöltetik, lesznek kézbesítve.

Azok, akik az „Idézés” című meghívást 1915. évi március hó 5-ig meg nem kapták volna, annak átvétele végett az aradvárosi katonaiügyi osztálynál tartoznak jelentkezni.

A népfőlkelési bemutatási szemle a városháza északkeleti oldalán levő földszinti teremben fog megtartatni és mindenkor 7¹/₂ órákerreggel veszi kezdetét.

Azén B) alosztályú népfőlkelők akik ezen szemlén meg nem jelennek és elmaradásukat köllően nem igazolhatják, elővezetetlen és az 1890. évi XXI. t.-c. 4 §-a értelmében 2 évig terjedhető börtönnel fognak büntettetni.

Arad 1915. február 10.

Varjassy Lajos,
polgármester.

A legdivatosabb

levélpapírok

a legolcsóbb árban beszerezhetők

Jámbor Antal

papir- és írószerületében Arad,
Andrassy-tér 3. (Tabajdi-utcai oldal)
Telefon szám 1022. 1231

Szabadhely község előjárólól.

209—915.

Hirdetmény.

Szabadhely község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát lévő

egy 5 éves ménlő
egy 3 éves bika
egy 2 éves kan és egy
kacsa szőna 10 méter hosszú, 4 méter széles és 4 méter magas, f. évi február hó 21-én délelőtt 10 órákor Szabadhely község házában tartandó nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fog.

Szabadhely, 1915. február hó 15-én.

663 Községi Előjáróság.

Csukaszürke pantalon „ 22.—
Csukaszürke köpeny „ 88.—

Gyermek egyenruhák és sapkák minden méretben

NEUMANN M.
os. és kam. udvari és kamara szállító
ARAD.

615